Cuprins

Capitolul 1. Date de identificare a administratorului/custodelui şi ariei naturale protejate: denumirea ariei naturale protejate, contractul de administrare/convenţia de custodie nr/data, perioada de raportare. 3

Capitolul 2. Enumerarea obiectivelor de conservare care au stat la baza înfiinţării ariei naturale protejate. 3

Capitolul 3. Presiuni antropice şi naturale exercitate asupra ariei naturale protejate. 9

3.1 Starea actuală de conservare 9

3.2 Evaluarea stării de conservare a cadrului fizico-geografic.....12

3.3 Evaluarea stării de conservare a biodiversității 12

3.4 Evaluarea stării de conservare a peisajului.....16

3.5 Evaluarea utilizării terenurilor şi a resurselor naturale.....17

3.6 Impacturi și amenințări..... 19

Capitolul 4. Se sumarizează cu starea de conservare a ariei naturale protejate comparativ cu anul precedent. Zone afectate de presiuni 31

Capitolul 5. Nr. de avize favorabile/nefavorabile eliberate de custode pentru planuri/proiecte/activităţi supuse procedurilor de reglementare de mediu 33

Capitolul 6. Controale ale autorităţilor de mediu (nr. de controale, organul de control, aspecte constatate, măsuri impuse şi stadiu de realizare) 35

Capitolul 7. P1 Managementul biodiversităţii 35

7.1. Inventariere şi cartare 35

7.2. Monitorizarea stării de conservare 40

7.3. Paza, implementare, reglementări şi măsuri specifice de protecţie.....50

7.4. Managementul datelor.....59

7.5. Reintroducere specii extincte 62

7.6. Reconstrucţie ecologică....62

7.7. Implementarea setului de măsuri minime de conservare, respectiv a planului de management – implementarea regulamentului 62

Capitolul 8. P2 Turism 64

8.1. Infrastructura de vizitare 64

8.2. Servicii, facilităţi de vizitare şi promovarea turismului 67

8.3. Managementul vizitatorilor 75

Capitolul 9. P3 Conştientizare, conservare tradiţii şi comunităţi locale 76

9.1. Tradiţii şi comunităţi 76

9.2. Educaţie ecologică....81

Capitolul 10. P4 Management şi Administrare 83

10.1. Echipament şi infrastructură de funcţionare....83

10.2. Personal conducere, coordonare, administrare....85

10.3. Documente strategice şi de planificare (stadiul de realizare a regulamentului, planului de management, a unor proiecte cu finanţare europeană/alte surse de finanţare care vizează aria naturală protejată) 86

10.4. Bugetul asigurat pentru administrarea ariei naturale protejate, pentru anul în care se face raportarea (valoarea cheltuielilor efectuate în folosul ariei, valoarea tarifelor încasate)....87

10.5. Bugetul propus pentru anul 2017 (sursele de finanţare, valoare)....94

Capitolul 1. Date de identificare a administratorului/custodelui şi ariei naturale protejate: denumirea ariei naturale protejate, contractul de administrare/convenţia de custodie nr/data, perioada de raportare.

Administratia Parcului National Piatra Craiului (APNPC) a fost desemnata sa administreze Parcul Naţional Piatra Craiului de catre ministrul apelor, padurilor şi protecţiei mediului prin Ordinul nr. 287/1999 şi prin Contractul de Administrare a Parcului Naţional Piatra Craiului cu nr. 739/MMGA/22.05.2004, cu modificarile ulterioare. O data cu Hotararea Guvernului nr. 229/2009 privind reorganizarea Regiei Naţionale a Padurilor Romsilva şi aprobarea regulamentului de organizare şi funcţionare, Administratia PNPC a capatat personalitate juridica devenind subunitate a Regiei Nationale a Padurilor Romsilva. Avand in vedere ca in anul 2014 contractul de administrare a expirat, RNP Romsilva a realizat demersurile pentru incheierea unui nou contract de administare pentru PN Piatra Craiului, pe o perioada de 10 ani 2014-2024. Ca urmare a analizarii ofertei depuse, care s-a apropiat de punctajul maxim, a fost incheiat un nou contract intre RNP Romsilva si Ministerul Mediului si Schimbarilor Climatice pentru administrarea PN Piatra Craiului cu nr. 143 din 19.11.2014. Ca urmare, si intre RNP Romsilva si APNPC a fost incheiat un nou contract pentru administrarea parcului - nr. 1353 din 19.11.2014, a rezervatiilor naturale de pe raza PNPC cuprinse in Legea 5/2000 (a se vedea enumerarea acestora la Cap. 2),și a sitului natura 2000 ROSCI0194 Piatra Craiului . Totodată, ca urmare a HG 663/2016 privind instituirea regimului de arie naturala protejata si declararea ariilor de protectie speciala avifaunistica ca parte integranta a retelei ecologice Natura 2000 din Romania, începând cu luna septembrie a anului 2016 s-a înființat situl natura 2000 ROSPA0165 Piatra Craiului.

Capitolul 2. Enumerarea obiectivelor de conservare care au stat la baza înfiinţării ariei naturale protejate.

Conform prevederilor art. 5, alin. (2) din Ordonanţa de urgenţa a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei şi faunei

salbatice, aprobata cu modificari şi completari prin Legea nr. 49/2011, cu modificarileşi completarile ulterioare, PNPC face parte din categoria parcurilor naţionale, ce au drept scop protecţia şi conservarea unor eşantioane reprezentative de ecosisteme pentru spaţiul biogeografic naţional, cuprinzand elemente naturale cu valoare deosebita sub aspect fizico-geografic, floristic, faunistic, hidrologic, geologic, paleontologic, speologic, pedologic sau de alta natura, oferind posibilitatea vizitarii in scopuri ştiinţifice, educative, recreative şi turistice.

Parcul Naţional Piatra Craiului este situat în Carpaţii Meridionali incluzând Creasta Piatra Craiului în totalitate şi spaţii din culoarele intramontane limitrofe, Rucăr-Bran şi Rucăr-Zărneşti.

Parcul Naţional Piatra Craiului se extinde pe raza judeţelor Braşov şi Argeş, incluzând suprafeţe aparţinând localităţilor Zărneşti, Moeciu cu satele Măgura şi Peştera, Bran, Rucăr şi Dâmbovicioara.

Suprafaţa totală a Parcului Naţional Piatra Craiului este de 14766 ha din care 7807,5 ha în jud. Braşov şi 6958.5 ha în judeţul Argeş.

În interiorul parcului este prevăzută o zonă cu protecţie strictă, în suprafaţă de 6354,09 ha dintre care 2515.69 ha în Braşov şi 3838.4 ha în Argeş. Zona cu protecţie strictă include şi 4 zone carstice, şi anume Cheile Zărneştilor sau Prăpăstiile Zărneştilor în judeţul Braşov şi Cheile Dâmbovicioarei, Cheile Brusturetului şi Cheile Dâmboviţei, situate în judeţul Argeş. În interiorul zonei cu protecţie strictă este delimitată o zonă în care păşunatul este interzis, in zona de creasta, cu o suprafaţă de 515,5 ha.

Zona de protecţie integrală are suprafaţa de 100.35 ha, cuprinzând şi o arie de protecţie cu caracter de rezervaţie naturală totalizând 1,0 ha - Peştera Liliecilor. Restul suprafeţei parcului se constituie ca zonă de conservare durabilă având 7034 ha, respectiv zonă de dezvoltare durabilă având 1336 ha.

Situl Natura 2000 ROSCI0194 Piatra Craiului cuprinde o suprafaţă de 15867.04 ha, din care 12834,9 ha se suprapun peste suprafaţa Parcului, diferenţa de 3032.14 ha fiind în afara acestuia.

Situl Natura 2000 ROSPA0165 Piatra Craiului cuprinde o suprafaţă de 15904.84 ha, din care 12812,96 ha se suprapun peste suprafaţa Parcului, diferenţa de 3091.88 ha fiind în afara acestuia.

În interiorul Parcului Național Piatra Craiului au fost incluse mai multe rezervații naturale cuprinse in Legea 5/2000, toate acestea fiind cuprinse în zona de protecție strictă a parcului, cu excepția Peșterii Liliecilor care este amplasată in satul Pestera, Comuna Moeciu. Aceste arii protejate sunt enumerate mai jos:

Cod Legea 5/2000	Denumire	Suprafață -ha-

2.104.	Zona carstică - Comunele Rucăr şi Cheile Dâmboviţa - Dâmbovicioara - Brusturet	2000
2.107.	Peştera Dobreştilor	0.5
2.108.	Peştera nr. 15	0.5
2.109.	Peştera Dâmbovicioara	0.5
2.110.	Peştera Uluce	0.5
2.111.	Peştera Stanciului	0.5
2.112.	Avenul din Grind	0.5
2.236.	Piatra Craiului	1459
2.237.	Cheile Zărneşilor	109.8
2.249.	Pestera Liliecilor	1.0

Flora

Pe teritoriul parcului au fost identificate un numar total de 1170 de specii si subspecii de plante. Cunoscand faptul ca in flora Romaniei s-au inregistrat 3136 de specii spontane se poate afirma ca Parcul National Piatra Craiului gazduieste peste 30 % din speciile de plante superioare care se intalnesc pe teritoriul Romaniei. Un numar de 181 de specii sunt incluse in "Lista rosie a plantelor superioare din Romania" ca specii endemice, rare sau vulnerabile. De aici se poate observa importanta deosebita a Parcului National Piatra Craiului pentru conservarea speciilor de flora, in special pentru conservarea endemitelor carpatice.

Dintre aceste specii amintim doar pe cele mai cunoscute, care incanta ochii iubitorilor naturii, care viziteaza Piatra Craiului in lunile de vara, aceste specii fiind supuse unui regim strict de protectie: garofita Pietrei Craiului (Dianthus callizonus) simbolul floristic al Pietrei Craiului, acest munte fiind unicul loc din lume care o gazduieste (este o specie endemica pentru Piatra Craiului); tisa (Taxus baccata); angelica (Angelica arhangelica); sangele voinicului (Nigritella nigra si N. rubra); macul galben (Papaver alpinum ssp. corona-sancti-stefani); linarita (Linaria alpina); floarea de colt sau floarea Reginei (Leontopodium alpinum); bulbucii (Trolius europaeus); bujorul de munte (Rhododendron mytifolium), gladiola salbatica (Gladiolus imbricatus), ghintura galbena (Gentiana lutea), iedera alba (Daphne blagayana), tulichina (Daphne cneorum) etc.

Parcul National Piatra Craiului adaposteste un numar impresionant de specii de orhidee de munte - 41 specii din 58 de specii existente pe teritoriul Romaniei.

Fauna

Fauna de nevertebrate este deosebit de bogata prezentand un deosebit interes stiintific. Este de remarcat prezenta a 35 de specii endemice si a 91 de specii descrise de aici ca fiind noi pentru stiinta. Mentionam doua specii endemice pentru Piatra Craiului: Nesticus constantinescui (Arahnida) si Rhagidia carpatica (Arahnida, Acari).

Piatra Craiului adaposteste un numar mare de specii de fluturi, pana pana in prezent fiind identificate peste 216 de specii unele rare sau endemice: Psodos coracinus dioszeghy, subspecie endemica alpina; Apamea zeta sandorokovacsi subspecie endemica in Carpati; Erebia pronoe, specie cunoscuta in Carpati numai din Piatra Craiului si Bucegi; Pieris bryoniae specie mentionata in lista rosie a fluturilor de zi din Europa, etc.

Fauna de pesti, amfibieni si reptile este ceva mai saraca, comparativ cu celelate grupe de vertebrate. De mentionat ca toate speciile de amfibieni si reptile de pe teritoriul Romaniei sunt protejate fiind incluse in anexa 3 a legii 13 din 11 martie 1993 (Conventia de la Berna)

Parcul National Piatra Craiului detine o ornitofauna bogata, reprezentata prin cele 111 specii identificate pana in prezent pe acest teritoriu, din acest punct de vedere fiind o zona ideala pentru observarea pasarilor. Multe dintre acestea sunt mentionate ca specii strict protejate in Conventia de la Berna - Conventia pentru protejarea vietii salbatice si a habitatelor naturale din Europa (legea nr. 13 din 11 martie 1993) si in Conventia de la Bonn -Conventia privind conservarea speciilor migratoare de animale salbatice (legea nr. 13 din 8 ian. 1998).

Conditiile climatice si geologice, geomorfologia si structura florei si vegetatiei din Parcul National Piatra Craiului au determinat pastrarea unei diversitati aparte in grupul mamiferelor.

Din cele aproximativ 100 specii de mamifere din fauna intregii tari, peste 40% traiesc si in masivul Piatra Craiului.

Pana in prezent au fost identificate 21 de specii de lilieci, care se adapostesc in pesterile sau scorburile arborilor batrani de pe teritoriul parcului. Dintre acestea, o mare parte intra in categoria specii strict protejate conform Conventiei de la Berna, iar 6 sunt specii de interes comunitar conform Directivei Consiliului Europei 92/43 EEC (Rhinolophus ferrumequinum, R. euriale, Myotis bechsteinii, M. blythii, M. myotys, Barbastella barbastellus) iar o specie - Vespertilio murinus - este inclusa in Conventia de la Bonn. De mentionat ca pe teritoriul Romaniei sunt protejate toate speciile de lilieci conform legii 90 din 10 mai 2000 pentru aderarea Romaniei la Acordul privind conservarea liliecilor in Europa , adoptat la Londra la 4 decembrie 1991.

Parcul National Piatra Craiului gazduieste o populatie bogata de carnivore mari: urs - Ursus arctos; lup - Canis lupus; ras - Lynx lynx. Studiile realizate au aratat existenta a trei

culoare de circulatie ale acestor specii intre masivele Piatra Craiului si Bucegi, culoare care vor avea un regim special de protectie.

Forme de relief

Peretele Vestic include zona de protectie stricta şi zonele forestiere strict protejate prin amenajamentele silvice de pe versanţii estic şi vestic ai Pietrei Craiului, golurile alpine de pe versantul estic, zona exceptata de la paşunat precum şi zona forestiera strict protejata din Piatra Craiului.

Morfologia versantului calcaros apare dominata de ansamblul vai - creste pe fondul carora se remarca o mare varietate de forme structurale, periglaciare ori carstice, cu o densitate neintalnita in alte regiuni calcaroase din ţara. Crestele, turnurile, piramidele, varfurile, braurile, branele sau multitudinea de forme cu dimensiuni mai mici, cum sunt muchiile care sunt constituite frecvent doar din 3-4 strate, acele, colţii, poliţele structurale, toate modelate pe fondul unei excesive stratificaţii, cu stratele verticale rasturnate chiar, definesc un peisaj inedit.

In perimetrul zonei se gasesc un numar de structuri geologice şi forme de relief care au valoare ştiinţifica deosebita şi anume:

- Padina Inchisa - Orga Mare. Situata in partea nordica, intr-un sector de interferenţe tectono-structurale, respectiv falii, sisteme de diaclaze, stratificaţie foarte densa, strate rasturnate şi altele asemenea, Padina Inchisa este valea cu cel mai dezvoltat bazin de recepţie din Piatra Craiului. Aceasta este un exemplu concludent care tradeaza urmele unui drenaj subteran pleistocen sau chiar mai vechi, care a generat colapsuri carstice. Orga Mare şi muchiile din jur, etaleaza un peisaj ce sintetizeaza, convingator, conjugarea carstificarii cu procesele periglaciare. Lapiezurile de stratificaţie care au dat numele de Orga Mare, muchiile periglaciare, acele, colţii prezinta aici o dezvoltare de excepţie. Alaturi de Caldarea Ocolita, este al doilea bazin de recepţie care sugereaza prezenţa unui gheţar.
- Turnurile Dianei. Menţionam, mai intai, ca este vorba de 2 turnuri principale: Turnul Mare şi Turnul Galben, situate spre baza versantului nord-vestic, in apropierea cunoscutului refugiu Diana. Denumirea precizeaza şi morfologia lor de ansamblu. Privite din Valea Barsei, turnurile se impun ca 2 imense clai de piatra, cu varfurile rotunjite. Turnul Galben are o dimensiune mai mica, dar ambele impresioneaza prin masivitatea şi dimensiunile lor; pereţi verticali de peste 100 m inalţime şi diametrul de 200-300 m la baza şi 100-150m spre varf. Desparţite de o vale ingusta, cele 2 turnuri reprezinta pachete de strate calcaroase in poziţie verticala.
- Ţimbalul Mare. In partea central-nordica, sectorul ţimbalelor ofera cel mai spectaculos peisaj din Piatra Craiului, ce caracterizeaza ambii versanţi. Este zona unde abruptul vestic inregistreaza pereţi de peste 100 m, iar stratele de calcar se afla in poziţie aproape de verticala. In sectorul de creasta, de la S spre N se inşira Ţimbalul Mic - 2172 m, Varful dintre Ţimbale şi la N

Varful Ţimbalu Mare - 2118m, de forma unei piramide triunghiulare, care ofera pe traseul crestei principale cel mai tipic exemplu de stratificaţie excesiva şi strate de calcar in poziţie perfect verticala.

- Degetul lui Calineţ. Acesta reprezinta o muchie calcaroasa cu 3 ţancuri, care privite dintr-o anumita poziţie, seamana cu degetele de la o mana. Denumirea se refera doar la cel mai inalt.
- Caldarea Ocolita din Valea Şpirla. Acesta constituie cel mai reprezentativ bazin de recepţie care prin forma circulara cu versanţii aproape verticali, dimensiuni de 300-250 m şi altitudine de 2200 - 2150 m, sugereaza un fost circ glaciar, deteriorat ulterior de puternica acţiune conjugata a proceselor periglaciare şi carstice.
- Zaplazul reprezinta o succesiune de 4 arcade, ramase dintr-o veche peştera. Arcada superioara este cea mai mare, avand cca. 4 m in diametru, dimensiunile cele mai mici avandu-le arcada inferioara de cca. 0,7 m.
- Cerdacul Stanciului – Peştera Stanciului. Complexul este situat la baza versantului vestic al Pietrei Mari la altitudinea de 1720 m, reprezentand cea mai mare arcada carstica din Piatra Craiului. Avand o forma circular-ovala, prezinta un diametru de 9 m pe verticala şi 12 m pe orizontala. Cerdacul Stanciului este cea mai renumita şi impresionanta forma morfocarstica din Piatra Craiului, rezultata in urma prabuşirii tavanului unei vechi peşteri. Blocul de calcar situat in mijlocul Cerdacului reprezinta o porţiune din tavanul fostei peşteri.
- Marele Grohotiş sau Horju Mare. Cea mai mare acumulare de grohotiş mobil de la baza versantului vestic din bazinele Padina Lancii - Piscul cu Brazi constituie o dovada certa a modelarii holocene-actuale. Grohotişurile din Piatra Craiului constituie unul din cele mai caracteristice componente ale Parcului Naţional Piatra Craiului, in special Marele Grohotiş, au o importanţa deosebita pentru conservarea biodiversitaţii, fiind incluse ca tip de habitat in anexa I a Directivei Consiliului Europei 92/43 EEC privind conservarea habitatelor naturale şi a speciilor de flora şi fauna salbatica, numita in continuare Directiva Habitate.

La aceste elemente geomorfologice se adauga faptul ca aici este principala zona de conservare pentru specia Dianthus callizonus, planta endemica pentru Piatra Craiului, de o deosebita valoare ştiinţifica.

In perimetrul parcului se gasesc un numar de obiective geologice sau speologice care au valoare de monument al naturii:

Avenul de sub Colţii Grindului, avand -540m, al doilea aven din ţara ca adancime, Avenul din Grind–122 m, Avenul din Vladuşca are o dezvoltare de –71 m, Acul Crapaturii, Zidul lui Dumnezeu, Peştera Mare din Prapastii sau Peştera Mare de la Prepeleac este situata la intrarea in cheile Prapastiile Zarneştiului, Peştera Mica din Prapastii sau Peştera Mica de la Prepeleac. Ultimele doua peşteri, deşi de dimensiuni mici, prezinta o deosebita importanţa biospeologica, deoarece aici a fost identificata Nesticus constantinescui, specie noua pentru ştiinţa şi endemica pentru Piatra Craiului.

Zona Cheile Brusturetului include 3 sectoare de chei, respectiv cheile din zona Peşterii Dambovicioara, Cheile Brusturetului propriu-zise şi cheile Vaii Seci, precum şi zona de vegetaţie a speciei Ligularia sibirica de la Brusturet.

Peştera Liliecilor din satul Peştera, comuna Moieciu, cu o suprafaţa de 1 ha, este inclusa zona de protectie integrala si se incadreaza in clasa de tip B. In aceasta se instaleaza periodic una dintre coloniile importante de gestatie de lilieci din Carpatii Meridionali. Sapte dintre speciile de lilieci se afla inscrise in lista rosie.

Parcul National Piatra Craiului contine si o importanta componenta traditionala, incluzand 2 sate apartinand de Comuna Moeciu, Magura si Pestera, sate de munte, cu gospodarii risipite, cu arhitectura traditionala, agricultura la scara mica si zone intinse de fanete si paduri intre zonele construite.

Capitolul 3. Presiuni antropice şi naturale exercitate asupra ariei naturale protejate.

3.1 Starea actuală de conservare

Păduri: Sunt administrate conform amenajamentelor silvice. Zonarea funcţională permite conservarea parcelelor din zona de protecţie strictă/integrală şi conservare durabilă. Există zone în parc, în fostul OS Rucăr, actual O.S. Câmpulung, unde retrocedarea pădurilor, a condus la tăierea rasă a unor suprafeţe de pădure de către noii proprietari. În special în anii 2004-2005, şi mai apoi sporadic până în 2007, ambii versanţi împăduriţi ai parcului din judeţul Argeş au fost supuşi unor presiuni din partea noilor proprietari, rezultând o suprafaţă de aproximativ 290 ha tăieri rase în arboretele de molid. În prezent, aproximativ 60-66% din aceste suprafeţe sunt regenerate, fie artificial, prin plantaţii, fie pe cale naturală.

Starea de conservare a acestor habitate este una bună, zonele vulnerabile care au fost afectate de tăierile rase, fiind deja de câţiva ani în curs de reconstrucţie şi refacere. APNPC, pornind de la acest aspect a realizat baza de date a suprafeţelor afectate de tăieri, pe perioada 2005-2016, concluzionând că, suprafețele afectate de tăieri cu un volum de peste 50mc/ha pe u.a. sunt într-un procent de 2,2% raportat la suprafața totală, procent care s-a păstrat raportat la anul 2015, aceste tăieri regăsindu-se în zona de conservare durabilă, cu observația că, o parte din această suprafață exprimată ca procent intra acum în zona de protecție strictă, după achiziționarea suprafețelor de pădure de către Fundația Conservation Carpathia cu scopul introducerii acestora

în protecție și eliminarea completă a oricărei intervenții. Referitor la cartarea suprafețelor afectate de tăieri rase, regenerate sau parțial regenerate, procentul din suprafețele afectate de tăieri rase care au fost regenerate până la momentul lui 2016 este de 66%, adica o suprafata reprezentand aproximativ 220ha.

O dată cu aprobarea fiecărui amenajament silvic, APNPC are în vedere adoptarea de soluții care să promoveze regenerarea naturală și să stabilească compoziții de împădurire care să asigure promovarea tipului natural fundamental de pădure. Astfel, se are în vedere ca în timp, suprafețele de pădure din Piatra Craiului să fie cât mai eficient gospodărite și să se asigure în mod corespunzător o stare de conservare cât mai bună a habitatelor forestiere, inclusiv în zonele în care tăierile sunt permise de lege.

O problema importanta o constituie faptul ca anumite suprafete de fond forestier regasite in proprietatea persoanelor fizice se afla in zone de protectie stricta sau in primul rand de parcele intregi, incluse in T1 si respectiv T2. Pentru acești proprietari nu au fost încă acordate compensații aferente restricțiilor aplicate. Din aceasta cauza, exista inca presiuni din partea proprietarilor de paduri pentru exploatarea masei lemnoase. Insa, o dată cu achiziționarea unor suprafețe de pădure de către Fundația Conservation Carpathia și introducerea acestora în protecție strictă, a scăzut simțitor presiunea pe multe din suprafețele de fond forestier din raza Parcului, regăsite în județul Argeș și, mai mult, suprafețele deja afectate de tăieri se vor putea reface mult mai ușor.

Harta proprietarilor din Parcul National Piatra Craiului

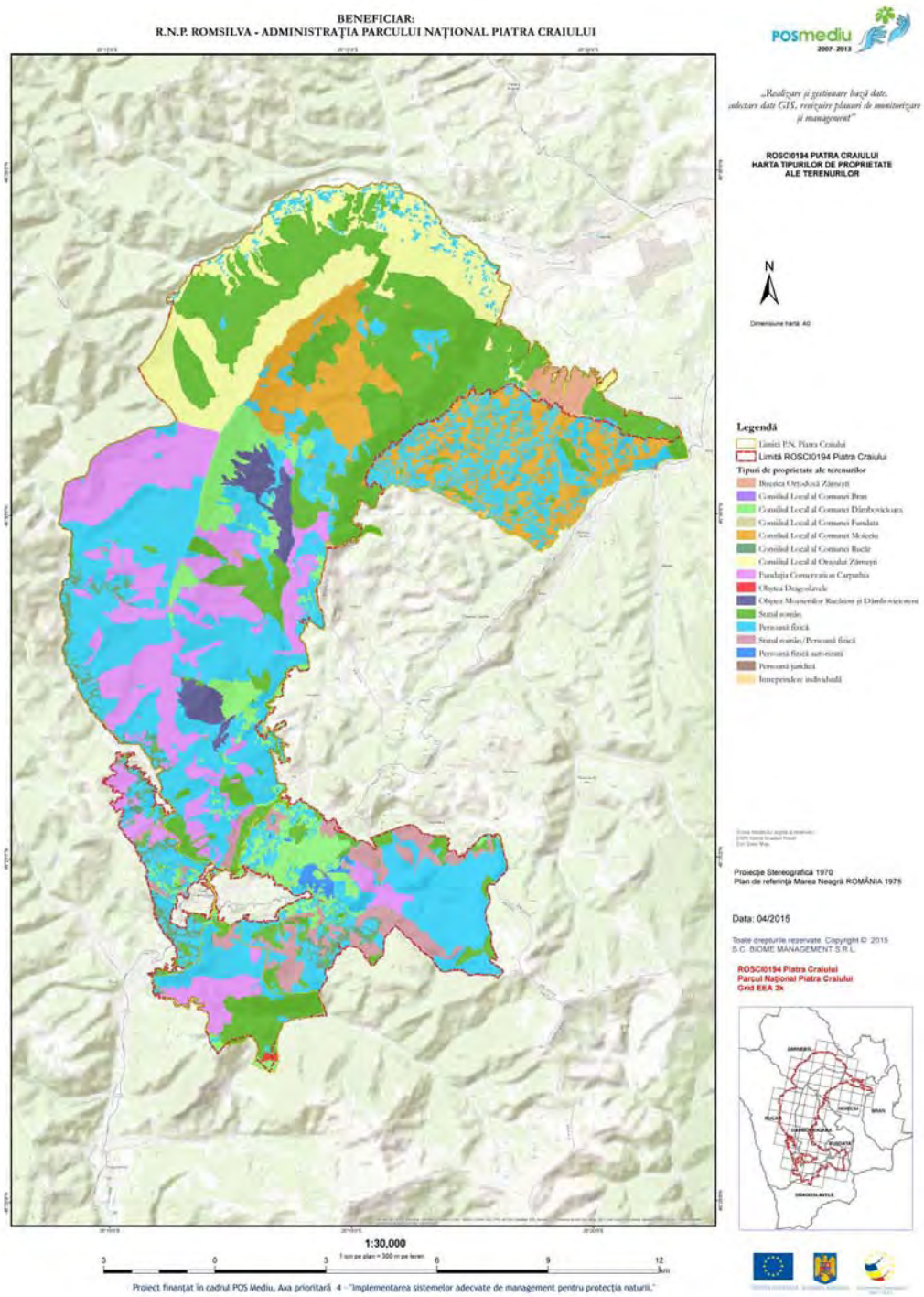

3.2 Evaluarea stării de conservare a cadrului fizico-geografic

Cadrul fizico-geografic prin componentele sale justifică crearea Parcului. Creasta calcaroasă, impresionează prin lungimea sa de cca. 25 km, fiind cea mai lungă din România. Masivul apare ca un imens martor de eroziune calcaros, fiind în acelaşi timp un accident tectonic pozitiv. Relieful carstic prin cele două componente ale sale, exocarstul şi endocarstul, amplifică importanţa geologică şi geomorfologică a masivului - cheile: Prăpăstiile Zărneştiului, cheile Dâmbovicioarei, numărul mare de peşteri de dimensiuni mici, avenele: Avenul de sub Vârful Grind este golul subteran cu cea mai mare adâncime din România, peste -540 m, după informaţiile deţinute până în prezent.

Formele unice ale reliefului stâncos, create prin modelarea calcarului de către apă, creează un peisaj impresionant cu o mare valoare estetică.

Pereţii cheilor şi celelalte formaţiuni exocarstice se autoconservă în general, datorită poziţionării şi a inaccesibilităţii lor.

Peşterile sunt afectate de prezenţa antropică, turiştii şi localnici aruncând deşeuri, făcând focul în aceste cavităţi.

Cursurile de apă subterană sunt în general bine protejate prin însăşi poziţionarea lor în formaţiunile carstice, dar există pericolul de poluare directă sau indirectă.

3.3 Evaluarea stării de conservare a biodiversității

Evaluarea generală a stării de conservare a biodiversității

Habitatele reprezentative pentru Piatra Craiului sunt pajiştile alpine, grohotişurile calcaroase, stâncăriile care adăpostesc cele mai mari aglomerări de specii endemice din masiv. Aceste habitate se găsesc în general într-o stare bună de conservare.

Starea de conservare a păşunilor este în continuă înrăutăţire. Administraţia parcului a început să pună în practică măsuri de management adecvate pentru a evita degradarea totală a covorului vegetal şi apariţia unui fenomen puternic de eroziune a solului.

De o mare importanţă sunt molidişurile de limită altitudinală pe calcare, unice în România. Din suprafaţa totală a pădurilor, 43% sunt excluse de la tăiere, iar pe 24% din suprafaţă, se practică tăieri de conservare.

Starea de conservare actuală a fâneţelor este bună, aici practicându-se un cosit tradiţional de sute de ani. Cositul se efectuează pe porţiuni mici, vara târziu, începând cu luna iunie, continuându-se până în august după fructificarea speciilor protejate de plante care se găsesc aici. Acest mod de cosire târzie permite plantelor să fructifice şi realizează totodată şi o împrăştiere a seminţelor pe fâneaţă. Cositul efectuat în acest mod permite o bună dezvoltare şi menţinere a

unor populaţii bogate de specii de floră protejate ca *Trollius europaeus* - bulbuci, diferite specii de orhidaceae şi altele asemenea.

Starea de conservare a grohotişurilor calcaroase este bună. Singura ameninţare în prezent vine partea turiştilor care circulă pe trasee nemarcate, favorizând deplasarea grohotişurilor şi distrugerea vegetaţiei destul de fragilă în aceste zone.

Cursurile importante de apă: Bârsele, Dâmboviţa, Dâmbovicioara sunt în general într-o stare bună biodiversitatea nefiind ameninţată în mod vizibil de poluarea apei. Excepţia o constituie zonele în care se remarcă prezenţa gunoiului menajer provenit de la cabane şi gospodării particulare ca valea Brusturetului.

Biodiversitatea este bogată având în vedere situarea masivului în zona temperat-continentală a Europei.

Parcul Naţional Piatra Craiului este renumit în mod special pentru diversitatea sa floristică, din totalul de 1108 specii, 200 fiind incluse în "Lista Roşie a Plantelor Superioare din România" ca specii rare, endemice, vulnerabile sau periclitate. Se remarcă prezenţa unui număr de 43 de specii endemice carpatice şi a două endemisme locale, cel mai important fiind garofiţa Pietrei Craiului, aleasă ca emblemă a Parcului. Cele mai mari aglomerări din flora endemică se întâlnesc în zona pajiştilor alpine, grohotişurilor şi stâncăriilor calcaroase. De asemenea fâneţele de la baza masivului adăpostesc populaţii bogate de specii protejate.

O specie de importanţă comunitară o reprezintă gălbenelele - *Ligularia sibirica* întâlnită pe valea Brusturetului, care se găseşte într-o stare de conservare nefavorbailă-rea.

Fauna este bogată, dar încă insuficient cunoscută. Se remarcă prezenţa a 35 de specii de nevertebrate endemice. Aici au fost descrise 91 de specii de nevertebrate noi pentru ştiinţă. Menţionăm existenţa a două specii endemice pentru Piatra Craiului: *Nesticus constantinescui* şi *Rhagidia carpatica*, care au fost semnalate din Peştera Mare a lui Prepeleac şi din Peştera Mică a lui Prepeleac, situate în Prăpăstiile Zărneştilor. Aceste specii au o mare importanţă ştiinţifică, habitatul lor fiind ameninţat de influenţa antropică.

Din cele 108 de specii de păsări identificate până în prezent, 50 se regăsesc în convenţiile internaţionale ca fiind specii importante şi protejate ca atare. Sunt caracteristice şi importante în special speciile caracteristice zonelor stâncoase din Parc ca fluturaşul de stâncă - *Trichodroma muraria*. S-a înregistrat un număr extrem de mic de exemplare de acvilă de munte *Aquila chrysaetos,* existând pericolul dispariţiei acestora din masiv datorită antropizării şi a intensificării turismului în zonele de cuibărit, dar probabil nu mai cuibăresc deja aici, ci numai în Făgăraş.

În parc s-a înregistrat un număr mare de specii de lilieci, respectiv 21 specii. Aceştia au un rol ecologic important. Prezenţa unor specii vulnerabile la nivel mondial impune stabilirea unor măsuri adecvate de protejare a lor.

Piatra Craiului adăposteşte efective bogate de carnivore şi erbivore mari, aflate într-o bună stare de conservare. Populaţiile de capră neagră se află însă în declin, în ultima vreme fiind

observate tot mai puţine exemplare.

Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii și fiecărui habitat de interes comunitar s-a realizat pe baza studiilor realizate în teren în cadrul proiectului POS.

Evaluarea starii de conservare a fiecarui habitat de interes conservative din ROSCI0194 Piatra Craiului suprapus parțial cu Parcul Naţional Piatra Craiului, identificat în sit

Nr. crt.	Tipul de habitat	Evaluarea globală a stării de conservare
1	3220 Vegetaţie herbacee de pe malurile râurilor montane	favorabilă
2	3230 Vegetaţie lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane	nefavorabilă - inadecvată
3	4060 Tufărişuri alpine şi boreale	favorabilă
4	4070* Tufărişuri cu *Pinus mugo* şi *Rhododendron myrtifolium*	favorabilă
5	6170 Pajişti calcifile alpine şi subalpine	favorabilă
6	6430 Comunităţi de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, la cel montan și alpin	favorabilă
7	6520 Fâneţe montane	favorabilă
8	8120 Grohotişuri calcaroase şi de şisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (Thlaspietea rotundifolii)	favorabilă
9	8210 Versanţi stâncoşi calcaroşi cu vegetaţie chasmofitică pe roci calcaroase	favorabilă
10	8310 Peşteri în care accesul publicului este interzis	favorabilă
11	9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum	favorabilă
12	9150 Păduri medio-europene de fag din Cephalanthero-Fagion	favorabilă
13	91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	nefavorabilă - inadecvată
14	91Q0 Păduri relictare de Pinus sylvestris pe substrat calcaros	favorabilă
15	91V0 Păduri dacice de fag (Symphyto-Fagion)	favorabilă
16	9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (Vaccinio-Piceetea)	favorabilă

Evaluarea starii de conservare a fiecarei specii de interes conservativ din ROSCI0194 Piatra Craiului suprapus parțial cu Parcul Naţional Piatra Craiului, identificate în sit

Nr. crt.	Specia	Evaluarea globală a stării de conservare
1	*Buxbaumia viridis*	favorabilă
2	*Mannia triandra*	favorabilă
3	*Cypripedium calceolus*	favorabilă
4	*Eleocharis carniolica*	favorabilă
5	*Tozzia carpatica*	favorabilă
6	*Ligularia sibirica*	nefavorabilă - inadecvată
7	*Campanula serrata*	favorabilă
8	*Rosalia alpina*	nefavorabilă - inadecvată
9	*Carabus variolosus*	favorabilă
10	*Coenagrion ornatum*	nefavorabilă - inadecvată
11	*Pholidoptera transsylvanica*	favorabilă
12	*Chilostoma banaticum*	favorabilă
13	*Callimorpha quadripunctaria*	favorabilă
14	*Eudontomyzon mariae*	nefavorabilă - inadecvată
15	*Cottus gobio*	favorabilă
16	*Barbus meridionalis*	nefavorabilă - inadecvată
17	*Bombina variegata*	favorabilă
18	*Triturus cristatus*	favorabilă
18	*Triturus montandoni.*	favorabilă
20	*Canis lupus*	favorabilă
21	*Lynx lynx*	favorabilă
22	*Ursus arctos*	favorabilă
23	*Barbastella barbastellus,*	favorabilă
24	*Myotis emarginatus*	favorabilă
25	*Miniopterus schreibersi*	favorabilă
26	*Myotis bechsteini*	favorabilă
27	*Myotis blythii*	favorabilă
28	*Myotis myotis*	favorabilă
29	*Rhinolophus hipposideros*	favorabilă
30	*Rhinolophus blasii*	favorabilă
31	*Rhinolophus euryale*	favorabilă

32	*Rhinolophus ferrumequinum*	favorabilă

Sinteza evaluării stării de conservare a altor specii de interes conservativ din Parcul Naţional Piatra Craiului studiate în proiectul POS Mediu

Nr. crt.	Specia	Evaluarea globală a stării de conservare
1	*Triturus alpestris*	favorabilă
2	*Triturus vulgaris*	favorabilă
3	*Salamandra salamandra*	favorabilă
4	*Hyla arborea*	favorabilă
5	*Bufo bufo*	favorabilă
5	*Rana temporaria*	favorabilă
6	*Aquila chrysaetos*	nefavorabilă - inadecvată
7	*Tetrao urogallus*	favorabilă
8	*Aegolius funereus*	favorabilă
9	*Picoides tridactylus*	favorabilă
10	*Nucifraga caryocatactes*	favorabilă
11	*Myotis nattereri*	favorabilă
12	*Myotis daubentonii*	favorabilă
13	*Nyctalus leisleri*	favorabilă
14	*Plecotus auritus*	favorabilă
15	*Vespertilio murinus*	favorabilă

Sinteza evaluării stării de conservare a speciilor emblemă ale Parcului Naţional Piatra Craiului

Nr. crt.	Specia	Evaluarea globală a stării de conservare
1	*Dianthus callizonus*	favorabilă
3	*Rupicapra rupicapra*	favorabilă

3.4 Evaluarea stării de conservare a peisajului

Peisajul specific Parcului Naţional Piatra Craiului rezultat din interacţiunea factorilor

fizici, biologici şi antropici se afla în prezent într-o bună stare de conservare. Peisajul este însă alterat în unele zone de rezultatele activităţilor antropice: cariera dezafectată dinspre Prăpăstiile Zărneştiului, construcţiile haotice din Valea Dâmboviţei şi Dâmbovicioarei, mai puţin din Valea Bârsei; depozitările necontrolate de deşeuri menajere.

Păduri

Sunt administrate conform amenajamentelor silvice. Zonarea funcţională permite conservarea parcelelor din zona de protecţie integrală şi tampon. Există zone în parc în OS Câmpulung (integrează fostul O.S. Rucăr), unde retrocedarea pădurilor realizată prin Legea nr. 18/1991 a fondului funciar, republicată, cu modificările şi completările ulterioare şi prin Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole şi celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 şi ale Legii nr. 169/1997, cu modificările şi completările ulterioare, a dus la tăieri rase a unor suprafeţe de pădure de către proprietari. În special în anii 2004-2005, şi mai apoi sporadic până în 2007, ambii versanţi împăduriţi ai parcului din judeţul Argeş au fost supuşi unor presiuni din partea noilor proprietari, rezultând o suprafaţă de aproximativ 290 ha tăieri rase în arboretele de molid. În prezent, aproximativ 60%-66% din aceste suprafeţe sunt regenerate, fie artificial, prin plantaţii, fie pe cale naturală.

Păşuni

Studiul de păşunat realizat în anul 2000, demonstrează că toate păşunile din Parcul Naţional sunt suprapăşunate şi că biodiversitatea lor este afectată de acest fenomen.

Fâneţe

Unele fâneţe sunt împădurite, iar pe altele se practică şi fermierit de scară mică. În fâneţe se desfăşoară activităţi tradiţionale: cositul şi păşunatul după cosit cu un număr foarte mic de animale de către proprietarii acestora. Se extrag mici cantităţi de material lemnos pentru activităţi gospodăreşti sub directa supraveghere a ocoalelor silvice. Nu se folosesc îngrăşăminte chimice, iar fertilizarea se face cu îngrăşăminte organice: gunoi de grajd. Aceste fâneţe prezintă o stare bună de conservare şi o biodiversitate ridicată.

3.5 Evaluarea utilizării terenurilor şi a resurselor naturale

Principalele tipuri de utilizare a resurselor de pe teritoriul ariei protejate sunt:

a) suprafeţele adecvate cultivării, din jurul gospodăriilor ţărăneşti, pe care se practică o agricultură la scară redusă, proprietarii particulari fiind beneficiarii recoltelor obţinute de pe

aceste terenuri;

b) fâneţele, sunt folosite pentru producerea de furaje uscate necesare hrănirii animalelor pe timpul iernii, beneficiarii fiind tot proprietarii particulari;

c) păşunile, aparţin comunităţilor, localnicii folosindu-le pe timpul verii pentru păşunatul animalelor proprii;

d) păşunile împădurite şi pădurile particulare, aparţin comunităţilor şi proprietarilor particulari, pe acestea efectuându-se tăieri la scară redusă pentru satisfacerea nevoilor locale de lemn, în acelaşi timp fiind folosite şi pentru păşunat;

e) pădurile, administrate de structuri silvice de stat sau private, sunt gospodărite în concordanţă cu prevederile amenajamentelor silvice. Există însă, în special în zona de sud a parcului, în judeţul Argeş, mulţi proprietari persoane fizice care nu au amenajamente întocmite, acest fapt dând naştere la o situaţie conflictuală cu autorităţile silvice şi cu administraţia parcului, din cauza imposibilităţii realizării de exploatări forestiere;

f) produse accesorii ca fructe de pădure, plante medicinale, muşchi, ciuperci, dar în cantităţi reduse.

Localnicii care trăiesc în jurul Pietrei Craiului nu au căutat să subjuge natura, ci au practicat o agricultură la scară mică, fără a epuiza resursele solului, au folosit îngrăşăminte organice pentru fertilizare, păstoritul a avut legătura cu ciclurile vegetaţiei, târlirea şi transhumanţa au contribuit la menţinerea resurselor naturale, au folosit resursele numai pentru nevoile proprii, integrându-se mediului natural de care depindea viaţa lor. În ultimul timp însă, datorita condiţiilor foarte grele de trai, se constată o schimbare a mentalităţii populaţiei din zonă, care măreşte presiunea asupra utilizării resurselor naturale.

Prima acţiune de protecţie a Pietrei Craiului datează din 28 martie 1938, când Consiliul de Miniştri a declarat aceasta zonă rezervaţie naturală, datorită "caracterului unic al masivului, unde se întâlnesc specii rare ca *Dianthus callizonus, Hesperis nivea, Minuartia trassilvanica, Leontopodium alpinum,* şi frumuseţii deosebite a peisajului. În acel an au fost cuprinse într-o rezervaţie o suprafaţă de numai 440 de ha.

Gospodărirea în regim silvic a pădurilor de pe suprafaţa ariei protejate, care a ţinut cont şi de valoarea ecologică deosebită şi de biodiversitatea ridicată din zonă, a fost poate singura acţiune reală de protecţie realizată în trecut şi care a dus la existenţa unor însemnate suprafeţe de păduri naturale. Amenajamentele silvice elaborate în trecut au ţinut cont de valoarea biodiversităţii existente în această zonă şi au inclus majoritatea arboretelor în grupa I funcţională şi au exclus unele arborete de la tăieri şi, respectiv, au prevăzut executarea doar de lucrări de conservare, ceea ce a condus la o mai bună conservare a biodiversităţii.

Începând cu anul 2000 s-a constatat o creştere a numărului de animale din zonă, care a depăşit posibilităţile pe care le oferă păşunile, ducând la o degradare a acestora, precum şi la influenţe negative în zona de pădure şi stâncărie înconjurătoare. Acest lucru s-a produs datorită

scăderii nivelului de trai şi creşterii şomajului în rândul populaţiei locale, lucru care a condus la folosirea resurselor naturale pentru generarea de venituri suplimentare sau pentru schimbarea unor produse locale contra altora, care lipsesc din zonă.

Începând cu anul 2009, s-a remarcat o tendință tot mai accentuată de abandon a pășunilor, ceea ce poate conduce la pătrunderea pădurii în pășuni și în timp, la dispariția acestor habitate.

Totodată, în urma retrocedării pădurilor către foştii proprietari şi în cazul nerespectării regimului silvic de către aceştia, se produce o exploatare iraţională a acestor păduri, cu efecte negative asupra biodiversităţii, solului şi a peisajului.

Activităţi tradiţionale, cum ar fi păşunatul, cositul şi chiar exploatarea pădurilor, dacă sunt făcute în mod raţional şi nu deteriorează mediul natural, trebuiesc menţinute, pentru că o parte a mediului natural a evoluat de-a lungul anilor sub influenţa acestora, iar încetarea bruscă a lor poate duce la modificări ale peisajului şi chiar la scăderea bogăţiei de specii.

Alte activităţi cu impact negativ ar fi şi colectarea de materiale de construcţie disponibile în zonă ca pietre, pietriş şi nisip, precum şi recoltarea de arbuşti în scopul folosirii acestora pentru garduri vii.

Pentru a reduce impacturile negative ale acestor activităţi, trebuie găsite surse alternative generatoare de venituri, care să ducă la scăderea presiunii asupra resurselor naturale. Una din aceste resurse o reprezintă ecoturismul.

3.6 Impacturi și amenințări

Impacturi și amenințări pentru aria protejată în ansamblu

Actuala suprafaţă a Parcului Naţional Piatra Craiului şi ROSCI0194 Piatra Craiului a constituit încă din cele mai vechi timpuri o sursă de existenţă şi de venituri pentru comunităţile locale şi începând cu secolul al XIX-lea a devenit şi o atracţie turistică. Ca urmare, biodiversitatea este supusă unei presiuni continue, care se accentuează tot mai mult în ultima perioadă. În lipsa unor măsuri adecvate, care să reducă presiunea exercitată asupra biodiversităţii, se poate ajunge la reducerea acesteia, la pierderea sau reducerea populaţiilor unor specii endemice sau importante din diferite puncte de vedere.

Ameninţări datorate activităţilor antropice

1. Suprapăşunatul şi activităţile asociate acestuia constituie o ameninţare majoră. Deşi în aceste zone păşunatul a constituit o îndeletnicire străveche, păşunile au fost menţinute într-o stare de conservare destul de bună de-a lungul timpului. În ultimii ani s-a înregistrat o creştere masivă a numărului de vite. Studiile efectuate în vara anului 2000 au demonstrat că încărcarea cu animale a păşunilor este, în medie, de 2,2 ori mai mare decât capacitatea de păşunat. Acest

suprapăşunat are numeroase efecte negative:

a) reducerea drastică a biodiversităţii păşunilor şi invazia unor specii care nu sunt consumate de animale ca părul porcului -*Nardus stricta;*

b) ca urmare a supratârlirii, se ajunge la apariţia unor specii de plante nitrofile ca *Urtica dioica, Rumex alpinus*, tasarea solului, poluarea solului cu substanţe organice provenite din dejecţii care pot pătrunde în pânza freatică ducând la poluarea organică a pânzei freatice;

c) ca urmare a reducerii speciilor furajere din pajişti, vitele flămânde pătrund în pădure şi chiar pe stâncării distrugând speciile endemice, concurând pentru hrană cu speciile sălbatice, disturbând activitatea faunei sălbatice;

d) distrugerea jneapănului care este tăiat în unele zone de ciobani, fiind folosit ca lemn de foc;

ee) câinii de la stâne, aflaţi într-un număr mare, precum şi lipsa jujeelor constituie o ameninţare pentru fauna sălbatică, în special pentru mamiferele de talie mică şi iezii de capră neagră şi căpriori.

2. Comportamentul unor vizitatori constituie, de asemenea, una din ameninţările importante:

a) cantităţi mari de deşeuri menajere şi chiar toxice lăsate de turişti în Parc duc la poluarea solului, apei şi la poluarea estetică;

b) eventuala creştere necontrolată a numărului de vizitatori poate duce la dereglarea ecosistemelor naturale, eroziunea traseelor turistice, creşterea cantităţilor de deşeuri;

c) circulaţia turiştilor pe trasee nemarcate şi în zone nepermise cauzează deteriorarea unor habitate fragile ca grohotişurile. De asemenea, apare eroziunea de-a lungul unor trasee turistice: Funduri-Crucea Grănicerului, Curmătura- Şaua Crăpăturii, Botorog-Curmătura datorită folosirii extinse;

d) culegerea sau distrugerea deliberată a unor specii de floră şi faună;

e) distrugerea jneapănului care este tăiat în unele zone de turişti, fiind folosit ca lemn de foc;

f) camparea şi crearea de vetre de foc în locuri neamenajate din Valea Bârsei, Valea Dâmbovicioarei;

g) deşeurile de la cabanele turistice poluează apele. În prezent acest fenomen este accentuat în zona cabanei Brusturet;

h) poluarea aerului, în special în zona cheilor, din cauza gazelor de eşapament şi a prafului produs de autovehicule care afectează flora şi fauna;

i) circulaţia turiştilor în zone nepermise, zgomotele produse de aceştia deranjează animalele sălbatice, în special în sezonul de împerechere;

j) traseele de alpinism amplasate necorespunzător deranjează păsările care cuibăresc în zonele stâncoase şi afectează flora din aceste zone.

3. Alte ameninţări:

a) construcţiile ilegale de pe teritoriul Parcului Național Piatra Craiului şi acelea aflate la limita exterioară a acestuia care nu menţin linia arhitecturală a zonei modifică şi afectează peisajul specific al Pietrei Craiului, fiind totodată şi o sursă de poluare a zonei. Se constată totuși, o reducere semnificativa a numărului de construcții ilegale de la an la an, de la 6 construcții în 2012, la 3 în anul 2013, la 1 construcție în 2014 şi la nicio construcţie ilegală în 2015 și respectiv anul 2016.

b) amenajările hidrotehnice existente la barajul de la Pecineagu şi Sătic produc modificări dramatice în structura habitatelor, a compoziţiei în specii şi peisajului datorită reducerii puternice a debitului râului Dâmboviţa şi a modificării nivelului pânzei freatice;

c) poluarea apelor subterane;

d) utilizarea nedurabilă a resurselor naturale.

Ameninţări naturale

1) Procesele geomorfologice actuale

Procesele de modelare geomorfologică ale Pietrei Craiului sunt încă în plină desfăşurare, fiind favorizate de existenţa unei diferenţe de nivel remarcabilă între 735 m şi 2238 m, influenţând într-o măsură importantă distribuţia şi dinamica fitocenozelor şi, deci, a diversităţii fitotaxonomice.

Aceste procese reprezintă schimbări fizice sau chimice, cu rol hotărâtor în geneza formelor de relief, apărând pe suprafeţe variate, diferenţiate litologic pe calcare/conglomerate. Pantele cu valori ridicate, cu stâncărie la zi sau acoperite cu vegetaţie forestieră şi pajişti, creează condiţii favorabile manifestării unei game diverse de procese geomorfologice.

Principalele procese geomorfologice actuale cu influenţă importantă asupra fitocenozelor

sunt: meteorizarea fizică şi chimică, procesele gravitaţionale, periglaciaciare şi crionivale, cele datorate condiţiilor litologice şi structurale, spălarea în suprafaţă sau pluviodenudarea, şiroirea, ravenarea, torenţialitatea, erozionale, acumulative, după Munteanu, 2008.

a) Meteorizarea, prin acţiunea ei complexă exercitată de agenţii care interacţionează la contactul substrat - aer, reprezintă o asociere de procese morfodinamice, care duc, în timp, la dezmembrarea mecanică şi transformarea chimică a rocilor şi au ca efect realizarea unor depozite şi forme reziduale. Dintre acestea, în Masivul Piatra Craiului, se detaşază drept unul dintre cele mai importante, dezagregarea, prin cuplul gelifracţie - carstificare, cu acţiuni de eroziune - disoluţie, care determină accelerarea procesului general de denudare. Rezultatul este vizibil prin cantitatea impresionantă de grohotişuri şi multitudinea ţancurilor, muchiilor, turnurilor, după Constantinescu, 1980.

Produsele de dezagregare şi alterare rămase pe loc formează mantaua de grohotiş care acoperă roca. Ca urmare, există în permananţă grohotişuri mobile, care vor favoriza instalarea şi dezvoltarea fitotaxonilor adaptaţi la aceste condiţii: *Linaria alpina, Cardaminopsis arenosa ssp. borbasii, Rumex scutatus*.

b) Procesele gravitaţionale: prăbuşiri, alunecări reprezintă deplasări ale unor volume variabile de materiale, care se produc cu viteză diferită, sub efectul gravitaţiei. Şi acestea contribuie la modelarea permanantă a reliefului, favorizând instalarea şi perpetuarea taxonilor specifici fitocenozelor pioniere.

c) Nivaţia defineşte acţiunea complexă exercitată de către zăpadă, pe suprafeţele pe care se acumulează, pe un interval de timp mai îndelungat. Acţionează prin presiunea asupra terenului, eroziunea exercitată în timpul deplasării pe pante şi protecţie faţă de îngheţ.

Din această categorie se remarcă avalanşele, procese complexe, determinate de gravitaţie, reprezentând deplasări ale zăpezii şi gheţii care alunecă sau se rostogolesc la vale, mărindu-şi în aval volumul, greutatea şi viteza. Acestea se produc pe pante înclinate de 20°- 50°.

În Piatra Craiului, frecvenţa avalanşelor este mare, aşa cum reiese din studiile de specialitate realizate de Munteanu, 2008; Moţoiu, 2008. În peisaj se păstrează ca mărturie urmele de pe culoarele de avalanşă, care sunt bine evidenţiate. Acestea au o acţiune morfologică deosebit de importantă, ce se reflectă în aspectul reliefului.

În zonele cu periodicitate ridicată, avalanşele împiedică instalarea molidişului, adică a fitocenozelor caracteristice stadiului de climax, menţinînd habitatele deschise de tipul pajiştilor şi grohotişurilor mobile şi semimobile. Existenţa culoarelor de avalanşe în pădure, mai ales pe versantul estic, favorizează coborârea pe altitudine a fitocenozelor caracteristice pajiştilor,

Ordinul Seslerietalia, sau grohotişurilor semimobile, Ordinul Thlaspetea rotundifolii, conducând la creşterea heterogenităţii fitocenozelor şi deci a diversităţii fitotaxonomice din etajul montan superior.

În urma observaţiilor efectuate, se poate concluziona că avalanşele din Parcul Naţional Piatra Craiului au un rol favorabil deosebit de important în menţinerera mozaicului de habitate/fitocenoze şi deci a unei diversităţi fitotaxonomice ridicate.

2) Schimbările climatice

La nivel internaţional au fost realizate numeroase studii referitoare la influenţa modificărilor climatice asupra florei, vegetaţiei şi faunei. Rezultatele acestor studii au arătat fără echivoc că, prin diferite mecanisme, habitatele nivale, alpine şi subalpine vor fi primele afectate, în ordinea enumerării, eventualele măsuri de management realizate la scară locală sau regională neavând nici un efect notabil în situaţia dată, după Pop și Florescu, 2008.

Ca urmare a lărgirii intervalului cu temperaturi ridicate care avantajează speciile arborescente, vegetaţia caracteristică zonelor alpine şi subalpine se va reduce datorită migrării pe verticală a speciilor de arbori, în principal a molidului.

În Piatra Craiului se poate observa evoluţia pe altitudine a molidişurilor şi tendinţa acestora de a elimina fitocenozele cu *Pinus mugo*. Faptul că acest proces a început cu mult timp în urmă este demonstrat de prezenţa a numeroase trunchiuri uscate de *P. mugo*, în pădurile de *Picea abies* de la baza Pietrei Mici sau de pe Brâna Caprelor, după Pop, 2009.

Schimbările climatice vor afecta în primul rând speciile ierboase, speciile lemnoase arătând o stabilitate mai mare în timp. Unii cercetători consideră că, pentru ca speciile lemnoase să evolueze pe verticală, este necesară o încălzire semnificativă a climatului pentru o perioada de cel puţin 100 de ani, după Holtmeier, 1994. Se preconizează că, în Alpi, o încălzire a climatului cu o medie anuală de 1-2°C nu va duce la o evoluţie pe altitudine a limitei pădurii cu mai mult de 100 - 200 m.

Impacturi și amenințări pentru pentru speciile și habitatele de interes conservativ

Presiuni - impacturi trecuteşi prezente pentru speciile și habitatele de interes conservativ

Presiunile au fost identificateşi evaluate ca intensitate în cadrul proiectului POS Mediu. Presiunile/impacturile trecuteşi prezente sunt sintetizate în tabelul de mai jos utilizând

codificarea și categoriile din proiectul SINCRON.

Nr. crt.	Codul și denumirea presiunii/amenințării	Intensitate	Localizare
	A Agricultura		
1	A03 cosire/taiere a pajiștii - A03.01 cosire intensivă sau intensificarea cosirii	S	Valea Bârsei, Dâmboviței, Dâmbovicioarei, satele Măgura și Peștera
2	A03 cosire/tăiere a pajiștii A03.03 abandonarea/lipsa cosirii	M	Valea Bârsei, Dâmboviței, Dâmbovicioarei, satele Măgura și Peștera
3	A04 pășunatul A04.01 pășunatul intensiv	M	În zona pășunilor din aria protejată, pe ambii versanți între 1.700-2.237 m altitudine
4	A04 pășunatul A04.02 pășunatul neintensiv	M	Valea Bârsei, Dâmboviței, Dâmbovicioarei, satele Măgura și Peștera
5	A04 pășunatul A04.03 abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pășunatului	**R**	În zona pășunilor din aria protejată, pe ambii versanți între 1.700-2.237 m altitudine
6	A08 Fertilizarea - cu îngrăşământ	S	Valea Bârsei, Dâmboviței, Dâmbovicioarei, satele Măgura și Peștera
7	A10 Restructurarea deţinerii terenului agricol A10.01 îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor	M	Pe ambii versanţi la altitudini cuprinse între 1.500 – 2.100 m, în special în zona nordică şi nord-estică a muntelui.
	B Silvicultură		
8	B02 Gestionarea și utilizarea pădurii și plantaţiei B02.01 replantarea pădurii	S	Întreaga suprafață a ariei protejate ocupată de habitate de pădure
9	B02 Gestionarea și utilizarea pădurii și plantaţiei B02.02 curăţarea pădurii	M	Întreaga suprafață a ariei protejate ocupată de habitate de pădure

10	B02 Gestionarea și utilizarea pădurii și plantaţiei B02.03 îndepărtarea lăstărişului	M	Întreaga suprafață a ariei protejate ocupată de habitate de pădure
11	B02 Gestionarea și utilizarea pădurii și plantaţiei B02.04 îndepărtarea arborilor uscaţi sau in curs de uscare	R	Întreaga suprafață a ariei protejate ocupată de habitate de pădure
12	B02 Gestionarea și utilizarea pădurii și plantaţiei B02.06 decojirea scoarţei copacului	S	Zonele din vecinătatea stânelor
13	B03 exploatare forestieră fără replantare sau refaceree naturală	M	Întreaga suprafață a ariei protejate ocupată de habitate de pădure
14	B06 pășunatul în pădure/în zona împădurită	R	Habitatele de pădure din vecinătatea pășunilor și de pe rutele de adăpare și tranzit ale animaleleor spre pășuni
15	B07 Alte activităţi silvice decât cele listate mai sus -aplicarea inadecvată a tratamentelor, neefectuarea la timp a lucrărilor de îngrijire, platforme de exploatare	R	Habitatele de pădure din vecinătatea pășunilor și de pe rutele de adăpare și tranzit ale animaleleor spre pășuni
	C Minerit, extracţia de materiale şi de producţie de energie		
16	C01 Industria extractive C01.01 Extragere de nisip și pietriș	M	Văile râurilor Bârsa, Dâmbovița, Dâmbovicioara
	D Reţele de comunicaţii		
17	D01 Drumuri, poteci și căi ferate D01.01 poteci, trasee, trasee pentru ciclism	M	Întreaga suprafață a ariei protejate, de-a lungul traseelor turistice
18	D02 Linii de utilităţi și servicii D02.01.01 linii electrice și de telefon suspendate	S	Cheile mari ale Dâmboviţei UA 303 R
19	D02.02 conducte	S	Prăpăstii, sat Măgura, Peștera
20	D02.03 piloni și antene de comunicare	S	sat Măgura, Peștera

	E Urbanizare, dezvoltare rezidenţială şi comercială		
21	E01 Zone urbanizate, habitare umana - locuinţe umane E01.02 urbanizare discontinua	M	sat Măgura, sat Peștera, Zărnești-valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului
22	E01 Zone urbanizate, habitare umana - locuinţe umane E01.03 habitare dispersata - locuinţe risipite, disperse	M	sat Măgura, sat Peștera, Zărnești-valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului
23	E01 Zone urbanizate, habitare umana - locuinţe umane E01.04 alte modele, tipuri, de habitare/ locuinţe	M	sat Măgura, sat Peștera, Zărnești-valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului
24	E03 Descărcări E03.01 depozitarea deșeurilor menajere/deșeuri provenite din baze de agrement	M	sat Măgura, sat Peștera, Zărnești-valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului
25	E04.01 Infrastructuri agricole, construcţii în peisaj	S	sat Măgura, sat Peștera, Zărnești-valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului, pășunile din zona ariei protejate
	F Folosirea resurselor biologice, altele decât agricultura și silvicultura		
26	F02 Pescuit și recoltarea resurselor acvatice F02.03 Pescuit de agrement	S	Râurile Bârsa Mare, Dâmbovița, Dâmbovicioara, Brusturet și afluenții acestora
27	F03 Vânătoarea și colectarea animalelor sălbatice - terestre F03.01 Vânătoare	M	Suprafața din ROSCI 0194 Piatra Craiului neinclusă în Parcul Naţional Piatra Craiului
28	F03 Vânătoarea și colectarea animalelor sălbatice - terestre F03.02 Luare / prelevare de fauna - terestră	S	valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului

29	F04 Luare/prelevare de plante terestre, în general	M	Întreaga suprafață a ariei protejate
	G Intruziuni și dezechilibre umane		
30	G01 Sport în aer liber şi activităţi de petrecere a timpului liber, activităţi recreative G01.02 mersul pe jos, călărie şi vehicule non-motorizate	S	Întreaga suprafață a ariei protejate, în special pe traseele turistice
31	G01 Sport în aer liber şi activităţi de petrecere a timpului liber, activităţi recreative G01.03 vehicule cu motor	S	Întreaga suprafață a ariei protejate, în special pe traseele turistice
32	G01 Sport în aer liber şi activităţi de petrecere a timpului liber, activităţi recreative G01.04 Drumeţii montane, alpinism, speologie	M	Întreaga suprafață a ariei protejate, în special pe traseele turistice, traseele de alpinism și peșteri
33	G05 Alte intruziuni şi dezechilibre umane G05.01 tasarea, supraexploatarea	M	Întreaga suprafață a ariei protejate, în special în zona traseelor turistice, pășunilor
34	G05 Alte intruziuni şi dezechilibre umane G05.04 vandalism	M	Întreaga suprafață a ariei protejate, în special în zona traseelor turistice, pășunilor
35	G05 Alte intruziuni şi dezechilibre umane G05.07 lipsa sau îndreptarea greșită a măsurilor de conservare	S	Întreaga suprafață a ariei protejate, în special în zona traseelor turistice, grohotișurilor, pășunilor, pădurilor
36	G05 Alte intruziuni şi dezechilibre umane G05.09 garduri, îngrădiri	S	sat Măgura, sat Peștera, Zărnești-valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului, pășunile din zona ariei protejate
	H Poluare		
36	H01 Poluarea apelor de suprafață - limnice, terestre, marine și salmastre H01.05 poluarea difuză a apelor de	S	Râurile Bârsa Mare, Dâmbovița, Dâmbovicioara, Brusturet și afluenții acestora

	suprafaţă, cauzată de activităţi agricole şi forestiere		
37	H01 Poluarea apelor de suprafaţă - limnice, terestre, marine și salmastre H01.08 poluarea difuză a apelor de suprafaţă cauzată de apa de canalizare menajeră şi de ape uzate	S	Râurile Bârsa Mare, Dâmbovița, Dâmbovicioara, Brusturet și afluenții acestora
	H04 Poluarea aerului, poluanţi răspândiţi pe calea aerului	S	În zonele de intravilan din zonele marginale ale ariei protejate
	H05 Poluarea solului şi deşeurile solide - cu excepţia evacuărilor H05.01 gunoiul şi deşeurile solide	S	În zonele de intravilan din zonele marginale ale ariei protejate
	H06 excesul de energie H06.01 Zgomot, poluare fonică	S	În zonele de intravilan din zonele marginale ale ariei protejate, zona drumurilor de acces
	H06 excesul de energie H06.02 Poluare luminoasă	S	În zonele de intravilan din zonele marginale ale ariei protejate, zona drumurilor de acces
	I Specii invazive, alte probleme ale speciilor şi genele		
	I01 specii invazive non-native - alogene	M	Prăpăstiile Zărneștiului, sat Măgura, sat Peștera, Zărnești-valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului,
	I02 specii native – indigene - problematice	M	Prăpăstiile Zărneștiului, sat Măgura, sat Peștera, Zărnești-valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului
	J Modificări ale sistemului natural		
	J01 focul şi combaterea incendiilor J01.01 incendii	S	Întreaga suprafață a ariei protejate
	J02 Schimbari provocate de oameni in sistemele hidraulice - zone umede și mediul marin	S	Râurile Bârsa Mare, Dâmbovița, Dâmbovicioara, Brusturet și afluenții acestora

	J02.05 Modificarea funcţiilor hidrografice, generalităţi J02.05.05 hidrocentrale mici, stăvilare		
	J03.02 reducerea conectivităţii de habitat, din cauze antropice J03.02.02 reducerea dispersiei	S	Râurile Bârsa Mare, Dâmbovița, Dâmbovicioara, Brusturet și afluenții acestora, sat Măgura, sat Peștera, , sat Șirnea, pășunile din zona ariei protejate
	K Procesele naturale biotice şi abiotice (fără catastrofe)		
	K01 procesele naturale abiotice - lente K01.01 eroziune	S	Zona pășunilor suprexploatate, zona traseelor turistice
	K01 procesele naturale abiotice - lente K01.03 secare	M	Prăpăstiile Zărneștiului, valea Bârsei, sat Șirnea, valea Dâmboviței, valea Dâmbovicioarei, valea Brusturetului
	K02 Evoluţie biocenotică, succesiune K02.01 schimbarea compoziţiei de specii - succesiune	M	Arboretele unde nu s-au executat lucrări silvice la timp, pășunile suprapășunate sau abandonate, fânețele abandonate
	K03 relaţii interspecifice faunistice K03.02 parazitism	M	În zona pășunilor/stânelor și a intravilanului
	K03 relaţii interspecifice faunistice K03.03 introducere a unor boli - patogeni microbieni	M	În zona pășunilor/stânelor și a intravilanului
	K03 relaţii interspecifice faunistice K03.06 antagonism cu animale domestice	M	În zona pășunilor/stânelor și a intravilanului
	L Evenimente geologice, catastrofe naturale		
	L04 avalanșe	R	Versanții din zona Pietrei Craiului, în special versantul estic – zona Vlădușca
	L05 prăbușiri de teren, alunecări de teren	M	Versanții Pietrei Craiului, în special zona Piatra Mică, Marele Grohotiș
	L07 Furtuni, cicloane	S	Întreaga suprafață a ariei protejate

	M Schimbări globale		
	M01 Schimbarea condiţiilor abiotice M01.01 schimbarea temperaturii – de exemplu creșterea temperaturii și extremele	M	Întreaga suprafață a ariei protejate
	M01 Schimbarea condiţiilor abiotice M01.02 secete și precipitaţii reduse	M	Întreaga suprafață a ariei protejate
	M02 Schimbarea condiţiilor biotice M02.01 înlocuirea și deteriorarea habitatului	M	Întreaga suprafață a ariei protejate
	M02 Schimbarea condiţiilor biotice M02.02 desincronizarea proceselor	M	Întreaga suprafață a ariei protejate
	M02 Schimbarea condiţiilor biotice M02.03 declinul sau dispariţia speciilor	M	Întreaga suprafață a ariei protejate

Legendă: S – intensitate scăzută; M - intensitate medie; R - intensitate ridicată.

Amenințări - impacturi viitoare previzibile pentru speciile și habitatele de interes conservativ

Amenințările - impacturile viitoare previzibile pentru speciile și habitatele de interes conservativ sunt similare cu cele prezentate mai sus.

Capitolul 4. Se sumarizează cu starea de conservare a ariei naturale protejate comparativ cu anul precedent. Zone afectate de presiuni

Peisajul specific Parcului Național Piatra Craiului, ca rezultat dintre interacţiunea factorilor fizici, biologici şi cei antropici, în prezent, se regăsește în cea mai mare parte într-o bună stare de conservare. Totuși, în unele zone, Peisajul este alterat de rezultatele activităţilor antropice: cariera dezafectată dinspre Prăpăstiile Zărneştiului, construcţiile din Valea Dâmboviţei şi Dâmbovicioarei, in mai mica masura pe Valea Bârsei, aruncarea de deşeuri menajere. Realizarea de construcţii în zona Magura-Pestera, construcţii aparţinând persoanelor provenind din alte localităţi, şi implicit vânzare de terenuri de către proprietari sunt fenomene care au mai scăzut semnificativ în intensitate nemaiavând un caracter permanent. Deoarece unele dintre acestea nu se încadrează într-un stil arhitectonic tradiţional putem menționa acest aspect ca sursă generatoare de impact negativ asupra peisajului.

Observațiile realizate în teren, în cursul anului 2016, subliniază faptul că peisajul se află s-a menținut într-o stare de conservare stabilă. Datorită activității de patrulare a rangerilor parcului și a verificării cu rigurozitate a proiectelor/construcțiilor pentru care a fost solicitat avizul administrației parcului, putem considera că a fost stopată degradarea peisajului.

Peisajul se află într-o stare de conservare favorabilă.

În privința **pădurilor**, pe raza judeţului Argeş, datorită faptului că ponderea celor aflate în proprietatea persoanelor fizice este mult mai mare comparativ cu situaţia din judeţul Braşov, a existat o presiune negativă asupra acestor suprafeţe, presiune exercitată de către proprietarii de păduri, care, animaţi de posibilitatea unor câştiguri materiale rapide, încalcau regimul silvic. APNPC a depus și depune eforturi continue de stopare a fenomenelor negative ce apar pe aceste suprafeţe, simţindu-se nevoia unui sprijin mult mai energic din partea instituţiilor cu abilităţi de control, în special Garda de Mediu şi Garda Forestieră. Totodată, o dată cu achiziţionarea unor suprafeţe de pădure de către Fundaţia Conservation Carpathia şi introducerea acestora în protecţie strictă, a scăzut simţitor presiunea pe multe din suprafeţele de fond forestier din raza Parcului, regăsite în judeţul Argeş.

In urma activităților de monitorizare, nu au fost identificate reduceri ale suprafeței habitatelor forestiere sau degradarea stării de conservare a acestor habitate.

În anul 2016, apreciem că starea de conservare a habitatelor de pădure este favorabilă, cu excepţia habitatului 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) la care starea de conservare a fost evaluată pe baza indicatorilor SINCRON ca fiind nefavorabilă-inadecvat.

Pașunile cele mai vulnerabile, respectiv pajistile calcifile alpine si subalpine care reprezinta un habitat de importanta comunitara (6170), au fost incluse intr-un protocol de monitorizare in cadrul proiectului POS **"Imbunatatirea starii de conservare a biodiversitatii Parcului National Piatra Craiului prin constientizare, informare, vizitare"**. Totodata în aceste zone pasunatul a fost interzis. Conform raportului anual de monitorizare aceste pajisti se gasesc intr-o stare favorabila de conservare, nemaiexistând amenințări majore la adresa acestora.

In zonele unde pasunatul este permis, APNPC verifica anual respectarea numarului maxim de oi/vite stabilit in studiul de pasunat.

In urma controalelor la stanile de pe raza parcului s-au inregistrat urmatoarele efective de animale domestice:

Incarcarea actuala cu animale a pasunilor din PNPC
-anul 2016-

Trupul de pasune	**Suprafata ha**	**Efectiv de animale**		**Total existent**		**Posibil de intretinut**			**Incarcare suplimentara**	
		vaci	**oi**	**UVM**	**Echi. oi**	**UVM**	**Echivalent oi**		**NR. Oi**	**%**
Zanoaga	42,5	**20**	**120**	40	250	61		380	**0**	**0%**
Curmatura	22,7	**40**	**120**	59	370	30,6		192	**178**	**90 %**
Vladusca (inclusiv Pietrele si Coja)	32,5 96,3	**73**	**243**	112	700	198		1238	**0**	**0%**

	51,3								
Pietricica	59,7	**40**	**0**	40	250	55	345	**0**	**0%**
Grind +Funduri+Table+Lespezi	42	**70**	**400**	134	837	46	288	**549**	**190%**
Plaiul Mare	82,5	**60**		60	375	73	456	**0**	**0%**

1 UVM= 1 vaca= 6,25 oi adulte

Se observă existența unei încărcări suplimentare cu animale în câteva pășuni din parc, insa numarul a scazut usor fata de anul 2015. Exceptie fac pasunile Grind si Curmatura, unde depasirea se face pe seama pasunatului altor suprafete din golul alpin sau din zona cu regenerari naturale, ambele fiind interzise pentru pasunat. De aceea, administratia se va concentra pe monitorizarea celor 2 zone, in vederea respectarii regulamentului parcului si a legislatiei privind activitatea de pasunat.

De asemenea, vor fi monitorizate si zonele de pe Valea Barsei, unde suprafata de pasuni se extinde in dauna fanetelor, prin schimbarea regimului de utilizare a terenurilor.

Pasunea Vladusca a fost inchiriata impreuna cu Pietrele si Coja.

In urma activităților de monitorizare, nu au fost identificate semne ale degradării stării de conservare a acestor habitate.

Pentru anul 2016, apreciem că starea de conservare a habitatelor de pajiște este favorabilă.

Capitolul 5. Nr. de avize favorabile/nefavorabile eliberate de custode pentru planuri/proiecte/activităţi supuse procedurilor de reglementare de mediu

În privința numărului de avize, an 2016, pentru diferite activități economice sau investiții din raza Parcului, pe care Adminitrația PNPC le-a eliberat, tabel de mai jos prezintă succint aceste aspecte:

Nr. total de avize eliberate de la inceputul anului, din care:	**din care**	**Expl. Forestiere**	**PUZ-uri**	**Studii amenajistice**	**Recoltare specii cinegetice**	**Altele**	**Constructii**	**Total (51)**
in baza hotaririi Consiliului Stiintific	favorabile			1		6	4	**11**
	nefavorabile		3				1	**4**
fara hotarirea Consiliului Stiintific	favorabile	25				10		**35**
	nefavorabile	1						**1**

* - se refera la solicitările de informare privind amplasamentele terenurilor raportat la limita Parcului Național Piatra Craiului

Procedura de analiză și avizare o are în sarcini departamentul TI care are și rol de secretar al Consiliului Științific. Acesta a fost implicat activ alături de responsabilul juridic în analizarea şi instrumentarea dosarelor aflate pe rolul instanţelor de judecată şi în implementarea Legii 544/2001, prin soluţionarea solicitărilor înregistrate şi prin întocmirea raportului de evaluare anuală asupra implementării.

Capitolul 6. Controale ale autorităţilor de mediu (nr. de controale, organul de control, aspecte constatate, măsuri impuse şi stadiu de realizare)

În anul 2016 în cadrul Parcului Național Piatra Craiul ui au fost efectuate trei controale ale institutiilor cu atributii de control:

- Garda Națională de Mediu / Comisariatul Județean Brașov a avut ca obiective de control următoarele:
  - Verificarea regimului de exploatare a masei lemnoase, identificarea de eventuale neconformitati pe aria PNPC;
  - Situația ariei si zonelor protejate/ monumente ale naturii/amenajamentele silvice;
  - Modul în care este păstrată starea de salubritate în interiorul ariei;
  - Modul în care sunt valorificate resursele naturale;
  - Planul de management.
- Ministerul Afacerilor Interne / Inspectoratul pentru Situatii de Urgenta al Judetului Brasov a avut ca obiectiv de control urmatoarele aspecte:
  - Capacitatea apararii impotriva situatiilor de urgenta si a protectiei civile.
  - Verificarea modului de respectare a prevederilor legale privind situatiile de urgenta.

Toate masurile dispuse au fost indeplinite de catre Administratia Parcului National Piatra Craiului conform prevederilor impuse de catre autoritatile de control.

Capitolul 7. P1 Managementul biodiversităţii

7.1. Inventariere şi cartare

În anul 2016 au fost realizate studii vizand biodiversitatea parcului și sitului Natura 2000 cu aceent pe sectorul sudic al ariei protejate, pentru care au existat mai puține informații.

Astfel, s-a continuat activitatea de identificare și cartare a speciilor de interes conservativ, incluse în Directiva Habitate si Directiva Păsări a UE.

A fost identificată specia de interes eurpean *Tozzia carpathica* (iarba gâtului) în două locații (Valea Dâmboviței și Valea Brusturetului), observații de mare importanță pentru conservarea acestei specii rare.

De asemenea, a fost înregistrată în numeroase puncte din stâlpii subalpine din zona Pietricica și Grind prezența unei alte specii prioritare, inclusă în Directiva Habitate a UE - *Campanula serrata* (clpoțelul alpin). Populația acestei specii este reprezentată printr-un număr mare de indivizi și se află într-o stare de conservare favorabilă.

Tot în zona de sud a sitului Natura 2000 au fost identificate mai multe specii de interes conservativ. Croitorul alpin *(Rosalia alpina)*, croitorul de piatră *(Morimus funereus)* și rădașca *(Lucanus cervus)*, cu exemplare puține, sunt specii dependente de pădurile de foioase cu arbori bătrâni și numerose turunchiuri putrede. În văile umede, cu impact antropic mai redus, au fost identificate numeroase exemplare ale speciilor: carabul amfibiu *(Carabus variolosus)*, cosașul transilvan *(Pholidoptera transsylvanica)*, fluturele vărgat *(Callimorpha quadripunctaria)* și fluturele de foc al măcrișului *(Lycaena dispar)*.

De asemenea, au fost colectate informații cu privire la distribuția unor specii și habitate de interes conservativ de pe teritoriul parcului, atât de către biologul parcului cât și de personalul de teren. Pentru fiecare specie sau habitat au fost înregistrate coordonatele geografice, informațiile fiind ulterior incluse în baza de date GIS a parcului.

7.2. Monitorizarea stării de conservare

Monitorizarea stării de conservare s-a realizat în primul rând pe baza protocoalelor de monitorizare aprobate de Ministerul Mediului și Pădurilor în anul 2010. S -a continuat monitorizarea speciilor și habitatelor începută în cadrul proiectului POS " **Imbunatatirea starii de conservare a biodiversitatii Parcului National Piatra Craiului prin constientizare, informare, vizitare**", care a fost concentată pe 11 protocoale de monitorizare.

1. Monitorizarea speciei 1758 *Ligularia sibirica*

Ligularia sibirica (fam. Asteraceae) este o specie inclusa in anexa II a Directivei Habitate a Uniunii Europene. Creste prin depresiuni, lunci, mlastini, pajisti si paduri, in locuri mlastinoase, buruienisuri de-a lungul vailor, in regiunea montana si subalpina. Pe teritoriul Parcului National Piatra Craiului a fost semnalata inițial numai din zona Cheile Brusturetului, in aval de cabana Brusturet, pe o suprafata de circa 300 mp.

În anul 2014 specia a fost identificata și la Polițele Mărtoiului.

Pe teritoriul parcului principalele amenintari la adresa speciei sunt: uscarea zonei mlastinoase care o adaposteste, pasunatul cu vaci si oi care duce la distrugerea plantelor si poluarea organica a solului. Din pacate, terenul care adaposteste populatia acestei plante se afla in proprietate privata, iar proprietarul acestuia a incalcat de mai multe ori Regulamentul Parcului si legislatia din domeniu, fapte sesizate de catre Administratia Parcului institutiilor abilitate.

Anterior, în anul 2011 in timpul monitorizarii anuale a speciei, au fost identificate doar 3 exemplare, în anul 2012 nu a fost identificat nici un exemplar, în anul 2013 au fost identificate 15 exemplare, în anul 2015 au fost identificate 40 de exemplare, iar în anul 2016 au fost identificate 30 de exemplare.

2. Monitorizarea liliecilor din pesteri si a habitatului acestora (8310 Pesteri in care accesul publicului este interzis)

La sfarsitul lunii februarie si inceputul lunii martie s-a realizat monitorizarea coloniilor de hibernare ale liliecilor din pesterile incluse in protocolul de monitorizare. Identificarea s-a facut doar la nivel de gen pentru a se evita deranjarea liliecilor. Au fost cercetate toate firidele din pesteri cu ajutorul unei surse luminoase.

Astfel la **Pestera Ursilor** au fost identificate 88 exemplare de *Rhinolophus sp.* si 101 exemplare de *Myotis sp.* Populația de de *Myotis sp* și *Rhinolophus sp.* este în ușoară creștere, comparativ cu anul 2015.

La **Pestera Dambovicioara** au fost observate 18 ex. *Rhinolophus sp.* si 17 ex. *Myotis sp.* . Aceasta pestera este inclusa in circuitul turistic, fiind amenajata cu pasarele si surse luminoase . Exemplarele de lilieci au fost observate in capatul pesterii, acolo unde exista un grilaj si astfel nu sunt deranjati de prezenta umana si de lumina artificiala. In acest an se observa o usoară creștere a populatiei de lilieci care hiberneaza în această peşteră.

La **Pestera Liliecilor** au fost observate 19 *Rhinolophus* sp. si 17 ex. *Myotis* sp. Chiar daca pestera nu este amenajată, ea este intens vizitată, unii turişti aprinzând focul în interiorul ei . Si in cazul acestei pesteri se observa o usoară creștere a populatiei de lilieci care a hibernat in acest an.

La **Tunelul de la Cariera** au fost observate 50 ex. *Rhinolophus sp.* si 17 ex. *Myotis sp.* . In acest tunel artificial liliecii gasesc conditii bune pentru hibernare, iar prezenta umana este foarte redusa. Populatia de *Rhinolophus sp.* A înregistrat o creștere ușoară iar populația de *Myotis sp.* o scădere ușoară.

La **Pestera Stanciului** au fost observate 10 ex. *Myotis sp* . și 8 de *Rhinolophus sp.*, Aceasta pestera este inchisa accesului publicului, fiind prevazuta cu grilaj. Desi usa a fost smulsa, populatia de lilieci care hiberneaza este protejata de impactul antropic deoarece pestera se afla intr-o zona foarte greu accesibila pe timp de iarna.

Marimea populatiilor observate nu difera semnificativ fata de cele din anii anteriori, insa este evident impactul antropic negativ in special in cazul Pesterii Liliecilor si Pesterii Ursilor. Perturbarile coloniilor in timpul hibernarii duc la consumul excesiv al rezervelor de grasime acumulate din toamna si reduc rezistenta la postul lung, pana primavara. Estimarea periodica a densitatii indivizilor si urmarirea tendintelor populatiilor va asigura intelegerea tendintei lor de evolutie.

Observatiile au fost realizate in 10 zile impreuna cu cei 4 agenti de teren implicati in activitatea de monitorizare.

3. Monitorizarea cocosului de munte (*Tetrao urogallus*) la locurile de rotit

In luna aprilie s-au realizat actiunile de monitorizare a cocosului de munte. Impreuna cu agentii de teren am cautat noi posibile locatii de rotit pe versantul estic si le-am monitorizat pe cele existente. Pentru fiecare locatie au fost inregistrate coordonatele GPS. In total au fost identificate 6 locuri de rotit unde au fost observati atat masculii, cat si femelele prezente .

Astfel in Padinile Frumoase au fost observati 7 masculi si 5 femele.

In Sesul Martoiului au fost observati 4 masculi si 3 femele care roteau in molizi.

In Piatra Mica au fost observati 4 masculi si 3 femele. Masculul rotea la nivelul solului, iar femelele stateau in apropiere. Locul de rotit se afla intr-un molidis batran, cu doboraturi, puternic afectat de un atac de ipide.

In Padina Inchisa au fost observati 3 masculi si 3 femele. Acesta este locul de rotit de la cea mai mare altitudine, favorizat si de faptul ca in aceasta zona padurea de molid atinge creasta.

In Pietricica au fost observati 7 masculi si 5 femele. Acestia roteau atat in molizi, cat si la nivelul solului. A fost observat si ritualul de imperechere. Locul de rotit se afla intr-un molidis batran, cu numeroase doboraturi si inconjurat de cateva poienite.

Amenintarile la adresa speciei le constituie braconajul, existenta stanelor (inclusiv a cainilor care pot prada cuiburile) si deranjul uman (mai ales prin turism).

Observatiile au fost realizate timp de 3 saptamani.

4. Monitorizarea populatiei de capră neagră (Rupicapra rupicapra)

In data de 24 noiembrie 2016 a fost organizata actiunea anuala de evaluare a populatiei de capra neagra in Parcul National Piatra Craiului. La aceasta actiune au participat membri APNPC si mai mulți voluntari care au s trabatut masivul pe traseele prestabilite si au completat formularele de monitorizare. Voluntarii au fost persoane cu experienta montana si cu o buna conditie fizica, majoritatea fiind membri ai Serviciului Salvamont. In urma analizarii formularelor de monitorizare si eliminarii exemplarelor care s-au suprapus in cadrul observatiilor a rezultat un numar de 186 exemplare. Numărul de capre negre observate a fost înregistrat, menţionându-se locaţia, numărul de adulţi, eventual sexul, numărul de pui, distanţa de la traseul principal, comportamentul, ora, condiţiile meteo. Vremea a fost insorita si calda in timpul zilei,

astfel ca nu au fost probleme in parcurgerea traseelor stabilite si identificarea ciopoarelor de capre negre.

Numarul de exemplare observate – **186** este mai mare decat cel din anul 2012 – 127, 2013 – 154 și 2014 – 164 si mai mic decat in 2015 – 197, probabil din cauza intazierii datei evaluarii, din cauza vremii nefavorabile din toamna anului 2016.

5. Monitorizarea populatiei de cerb carpatin (Cervus elaphus)

Monitorizarea cerbului carpatin a inceput la mijlocul lunii septembrie atunci cand s-au auzit primele sunete de boncanit si s-a continuat pana la inceputul lunii octombrie. Pentru fiecare locatie au fost inregistrate coordonatele GPS. In total au fost identificate 4 locuri de boncanit unde au fost observati atat masculii, cat si femelele prezente .

Rezultatele au fost urmatoarele:

- In zona Valea lui Ivan 7 exemplare dintre care 3 masculi, 2 femele si 2 vitei de 1 an;
- In zona Pietricica 5 exemplare dintre care 3 masculi si 2 femele;
- In zona Grind – Funduri 3 exemplare dintre care 1 mascul si 2 femele;
- In zona Braul Martoiu 4 exemplare dintre care 1 mascul si 3 femele.

In cadrul actiunilor de monitorizare au fost facute si observatii accidentale asupra celorlalte specii de mamifere mari.

6. Monitorizarea suprafetei habitatelor forestiere (9150 Paduri medio-europene de fag din Cephalanthero-Fagion), 91V0 Paduri dacice de fag (Symphyto-Fagion), 9410 Paduri acidofile de Picea abies din regiunea montana (Vaccinio-Piceetea)

Fagetele dacice din Piatra Craiului ocupa suprafete intinse intre 500-1200m. Ele au o valoare conservativa moderata. O valoare conservativa foarte mare o au fitocenozele cu subarboret de tisa (*Pulmonario rubrae- Fagetum* subas. *taxetosum baccatae)* din padinele de pe versantul nord-vestic (alt. 1150-1250m) si din Cheile Prapastiile Zarnestiului. Alaturi de tisa, subasociatia cuprinde si alte specii de interes conservativ ca *Epipogium aphyllum, Epipactis helleborine* si *Hepatica transilvanica.*

Padurile acidofile montane de molid din Piatra Craiului se intalnesc pe o suprafata mare , pe ambii versanti, la altitudini cuprinse intre 1350-1800m. Valoarea conservativa este foarte mare datorita speciilor rare identificate aici cum ar fi *Listera cordata* (in padurea de molid cu *Sphagnum* de la Vladusca- Lespezi), *Goodyera repens, Monotropa hypopitys* si *Hepatica*

transilvanica. De o mare valoare conservativa este si arboretul de sub Hornul Nisipos, cu subarboret din tisa (*Taxus baccata)*, de aproximativ 1ha.

Aceste habitate pot fi amenintate de taieri ilegale, pasunat in padure si incendii. In urma observatiilor integrate in activitatea zilnica a agentilor de teren nu au fost semnalate asemenea fenomene in acest an. Exploatarile forestiere de pe teritoriul Parcului National Piatra Craiului se desfasoara conform legislatiei in vigoare si au avizul Administratiei Parcului.

Monitorizarea permanenta a suprafetelor si a starii de conservare a habitatelor forestiere, inclusiv a refacerii padurii pe suprafetele defrisate reprezinta cea mai buna solutie pentru a proteja actuala suprafata de padure. In urma activităților de monitorizare, au fost identificate doboraturi de vant in mai multe zone cum ar fi: Valea Ciocracului, Valea Curmaturii, Valea Brusturetului, Valea Vladusca, Politele Martoiului, Poiana Grind. O parte din doboraturile de vand se afla in zona de protectie stricta, in aceste zone nu se poate interveni in vederea extragerii de masa lemnoasa.

In urma activităților de monitorizare, nu au fo st identificate reduceri ale suprafeței habitatelor forestiere sau degradarea stării de conservare a acestor habitate.

7. Monitorizarea habitatului 4070* Tufărisuri cu Pinus mugo si Rhododendron myrtifollium

Acest habitat este puternic fragmentat in Piatra Craiului, intalnindu-se pe ambii versanti la altitudini cuprinse intre 1700-1950 m, ocupand suprafete mai insemnate in zona nordica si nord-estica a muntelui.

In urma observatiilor integrate in activitatea zilnica a agentilor de teren nu au fost semnalate fenomene negative in acest an.

Folosirea jneapanului ca lemn de foc de catre ciobani si turisti nu mai mai reprezinta in prezent un pericol atat de mare pentru mentinerea integritatii acestui habitat, cazurile intalnite fiind izolate. Un pericol important poate fi reprezentat de colectarea mugurilor de jneapan de

catre turisti si localnici in scopuri medicinale, ceea ce poate duce la uscarea in intregime a arbustilor respectivi, insa nu au fost intalnite astfel de cazuri pe parcursul deplasarilor pe teren.

Monitorizarea regulata a acestui habitat, cu precadere in vecinatatea traseelor turistice, reprezinta cea mai buna metoda pentru mentinerea starii de conservare favorabile a jnepenisurilor si pentru prevenirea eventualelor actiuni cu efect negativ asupra acestora.

8. Monitorizarea speciilor de lilieci de interes comunitar

In Parcul National Piatra Craiului au fost identificate 21 specii de lilieci, in comparatie cu cele 30 specii de lilieci din fauna Romaniei. Totusi, chiar daca numarul de specii din acest parc reprezinta 70% din numarul total de specii din Romania, populatiile acestora sunt reduse si tendinta observata de-a lungul anilor este de scadere a numarului de indivizi din cauza influentelor antropice care le afecteaza in mod negativ.

Pentru acest protocol au fost stabilite transecte de monitorizare, strabatute seara de catre observatori, într-un ritm constant. Detectoarele au folosit toate undele de frecvenţă pentru a detecta prezenţa oricărui liliac. S-a consemnat numărul de lilieci care au trecut (în funcţie de semnalul emis de detector). Acolo unde a fost posibil, s-au identificat speciile de lilieci prin acordarea detectorului la o anumită frecvenţă, cât şi în funcţie de felul sunetelor emise şi de comportamentul de zbor. Numărul de lilieci observaţi şi speciile prezente au fost înregistrate separat la fiecare oprire de 20 de minute de pe traseu.

Monitorizarea realizată în Prapastiile Zarnestiului, Cheile Mari ale Dambovitei, Cheile Dambovicioarei, Cheile Brusturetului au arătat o situație similară cu cea observată anul precedent, nefiind înregistrate modificări în compoziția specific sau numerică a faueni de lilieci din zonele monitorizate.

Principala amenintare la adresa speciilor de lilieci o reprezinta pierderea habitatelor de hranire. Defrisarile afecteaza cel mai mult speciile de lilieci strict adaptate la habitatul forestier, in timp ce speciile cu un potential adaptativ ridicat nu sunt influentate de schimbarile de habitat si isi pot chiar mari efectivele populationale. De aceea este recomandat ca la aplicarea tratamentelor silvice din parc sa se mentina un numar optim de adaposturi pentru lilieci.

9. Monitorizarea speciilor de păsări răpitoare diurne de interes comunitar

Principalele amenintari generale pentru speciile de pasari rapitoare sunt reprezentate de disparitia arborilor batrani si aparitia monoculturilor intinse si a agriculturii intensive, deoarece acestea ofera loc de viata pentru putine specii de plante si animale. Diversitatea si efectivele

populationale ale speciilor de pasari de prada sunt direct proportionale cu procentul si calitatea padurilor si a zonelor deschise din parc si din vecinatatea acestuia.

Pentru acest protocol de monitorizare au fost stabilite mai multe transecte.

Pe ruta Magura-Vf. Magurii-Bran au fost identificate urmatoarele specii: *Falco peregrinus, Falco tinnunculus, Accipiter gentilis, Buteo buteo.*

In Prapastiile Zarnestiului au fost observate urmatoarele specii: *Accipiter nissus, Buteo buteo, Falco tinnunculus.*

Din creasta Pietrei Craiului au fost observate urmatoarele specii: *Buteo buteo, Accipiter nissus, Falco tinnunculus, Falco subbuteo, Accipiter gentilis.*

Pe ruta Cheile Dambovicioarei-Cheile Brusturetului-Valea Seaca a Pietrelor-Grind au fost identificate urmatoarele specii: *Accipiter nissus, Buteo buteo, Falco tinnunculus,.*

Pe ruta Zarnesti (Centrul de Vizitare)-Coltii Chiliilor-Ref. Diana-Vf. Padina Popii au fost identificate urmatoarele specii: *Accipiter gentilis, Buteo buteo, Falco tinnunculus.*

Situația din teren este similară cu cea din anul precedent.

10. Monitorizarea habitatului 6170 Pajisti calcifile alpine si subalpine

Pajistile alpine si subalpine pe substrat calcaros se intalnesc pe ambii versanti ai Pietrei Craiului intre 1700-2238m. Habitatul are o mare valoare conservativa, numeroase fitocenoze din alcatuirea acestuia avand un caracter endemic. De asemenea, aici se intalnesc numeroase specii endemice:

Cu prilejul iesirilor in teren din perioada iulie-august au vizitate următoarele puncte de monitorizare:

Piatra Mica: N 45°33’13,092’’ ; E 025°15’37,607’’

Vf. Ascutit : N 45°32’49,4’’ ; E 025°13’51,4’’

Pietricica: N 45°28’55,9’’; E 025°11’11,6’’

În nici una din punctele monitorizate nu s -au înregistrat modificări notabile comparative cu anul 2015.

Principala amenintare la adresa acestui tip de habitat o reprezenta suprapasunatul care putea conduce la distrugerea vegetatiei caracteristice si patrunderea in habitat a unor buruieni si specii nitrofile datorita imbogatirii excesive a solului cu substante organice si chiar la aparitia unor fenomene de eroziune a solului. Datorita introducerii in zonarea interna a parcului a “zonei exceptate de la pasunat”, acest pericol s-a diminuat considerabil. In zona Pietricica s-a constatat

ca pajistile mai pot fi insa afectate de catre populatiile de mistreti.

Monitorizarea regulata a suprafetei si a starii de conservare a habitatului este metoda folosita in prezent pentru evaluarea succesului actiunilor de management in conservarea pajistilor calcifile alpine si subalpine.

11. Monitorizarea habitatului 4060 Tufarisuri alpine si boreale

In Piatra Craiului habitatul este puternic fragmentat, intalnindu-se pe ambii versanti la altitudini cuprinse intre 1700 -1950m, ocupand suprafete mai insemnate in zona nordica si nord-estica a muntelui.

Fitocenozele cu *Rhododendron myrtifolium* si *Vaccinium myrtillus* sunt primare, extinzandu-se ca vegetatie secundara in jnepenisurile si molidisurile defrisate, precum si in pajistile alpine degradate. Fitocenozele cu *Dryas octopetala* au un caracter saxicol, cu o stratificare redusa si un grad mai mare de fragmentare decat cele precedente.

Cu prilejul iesirilor in teren din perioada iulie-august au vizitate următoarele pțe de monitorizare:

Vf. Ascutit: N45°32’47,8’'; E025°13’53,5’’

Vf. Pietricica: N45°28’44,9’; E025°11’09,0’’

În nici una din piețele monitorizate nu s-au înregistrat modificări notabile comparativ cu anul 2015.

Principala amenintare la adresa acestui tip de habitat o reprezenta suprapasunatul care putea conduce la distrugerea vegetatiei caracteristice si patrunderea in habitat a unor buruieni si specii nitrofile datorita imbogatirii excesive a solului cu substante organice si chiar la aparitia unor fenomene de eroziune a solului. Datorita introducerii in zonarea interna a parcului a “zonei exceptate de la pasunat”, acest pericol s-a diminuat considerabil. Un alt pericol il reprezinta colectarea florilor de *Rhododendron* in scopuri medicinale de catre turisti sau localnici. In cadrul actiunilor de monitorizare din acest an nu au fost semnalate astfel de cazuri.

Nu s-au înregistrat modificări notabile comparative cu anul 2015.

Monitorizarea regulata a suprafetei si a starii de conservare a habitatului este metoda folosita in prezent pentru evaluarea succesului actiunilor de management in conservarea tufarisurilor alpine si boreale.

12. Monitorizarea habitatului 91E0* Paduri aluviale cu Alnus glutinosa si Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

Padurile aluviale cu *Alnus glutinosa* si *Fraxinus excelsior* se intalnesc in bazinele vailor Barsa si Dambovita. Valoarea conservativa a acestui habitat este foarte mare si se manifesta mai ales prin marea sa capacitate antierozionala. Desi include o remarcabila diversitate floristica, taxonii componenti nu fac parte din categoria celor amenintati, cu exceptia speciei *Lysimachia nemorum.*

Aceste habitate pot fi amenintate de taieri ilegale, exploatarea pietrisurilor din albia raurilor si de poluarea cu gunoaie menajere.

In urma observatiilor integrate in activitatea zilnica a agentilor de teren nu au fost semnalate taieri ilegale in anul 2016, insa sunt necesare patrulari mai dese pentru a impiedica depozitarea deseurilor menajere pe malul apelor, precum si activitati de constientizare cu populatia locala.

Pe langa aceste protocoale, Administratia Parcului National Piatra Craiului a monitorizat si alte specii de interes comunitar:

Monitorizarea carnivorelor mari (lup, urs, ras)

Monitorizarea carnivorelor mari are un caracter permanent si se bazeaza pe identificarea urmelor in zapada sau pe alte suprafete, a excrementelor si a prazilor acestora, precum si pe observatii directe. Pentru toate urmele identificate în teren au fost notate coordonatele GPS, care ulterior au fost incluse in baza de date.

Astfel, de-a lungul intregii ierni s-a efectuat monitorizarea populatiei de carnivore mari prin actiuni de snowtracking, fiind identificata o haita de 5 lupi in zona Grind - Pietricica si 2 exemplare in zona Prapastiile Zarnestiului – Poiana Vladusca. De asemenea s-a identificat un numar de 3 exemplare de ras ce isi au teritoriul in Parcul National Piatra Craiului.

Urma de ras *Urma de lup*

Monitorizarea carnivorelor mari are ca scop cunoasterea biologiei speciei, a cerintelor de habitat si caracterizarea locurilor unde au fost identificate culcusuri, urme, resturi de prada etc. Amenintarile la adresa acestor specii sunt reprezentate de vanatoarea ilegala si reducerea habitatelor naturale ale acestora.

Monitorizarea vidrei

Monitorizarea vidrei de-a lungul cursurilor de apa din Parcul National Piatra Craiului este o activitate recenta care are ca scop identificarea prezentei acestei specii. In luna februarie a acestui an a fost strabatuta Valea Dambovitei intre Satic si Tamas pentru a observa indicii ale prezentei vidrei. Au fost identificate urme si excremente intre Valea lui Ivan si Valea Dragoslovenilor, zona in care prezenta umana este mai redusa.

Monitorizarea răpitoarelor de noapte

Monitorizarea populatiilor cuibaritoare ale acestor specii este relativ dificila. Toate observatiile directe sau dupa cantec sunt notate, precum si locul de observatie. Efectuarea de deplasari in teren in special in lunile de iarna pentru observatii nocturne asupra strigiformelor, folosind atat metoda ascultarii directe, cat si cea a provocarii acestora prin redarea de cantece inregistrate este o activitate realizata de catre biologul parcului impreuna cu agentii de teren.

Una dintre speciile tinta este bufnita (*Bubo bubo*) care este o specie cuibaritoare rara in Parcul National Piatra Craiului. A fost confirmată prin metoda ascultarii directe o pereche de bufnite la Cariera (identificată și în anii anteriori).

De asemenea s-a confirmat și prezența celorlate specii de răpitoare nocturne caracteristice habitatelor parcului, nefiind înregistrate modificări semnificative față de anii precedenți.

7.3. Paza, implementare, reglementări şi măsuri specifice de protecţie

In anul 2016 au fost efectuat un număr de 165 patrulări, dintre care 130 cu participarea Jandarmeriei Montane Zarnesti, 1 cu sprijinul Gărzii Forestiere, 1 împreună cu Garda de Mediu.

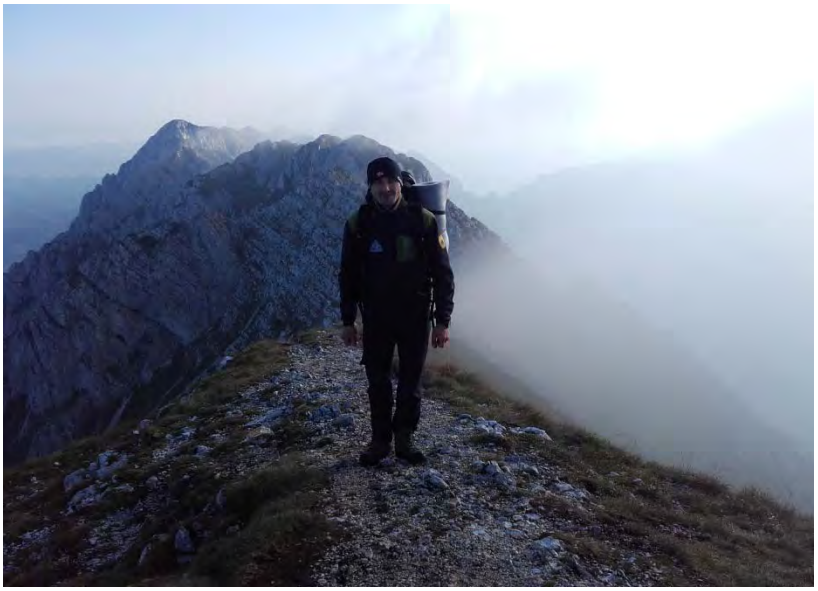

In urma acestor activitati APNPC si Jandarmeria Montana Zarnesti a intocmit 2 procese verbale de constatare si sanctionare cu o valoare cumulata de 3000 lei.

Activitatile de patrulare au avut rol de preventie si descurajare, mai ales pentru activitatile de braconaj, taieri ilegale de arbori si circulatia auto-moto.

Toate aceste activitaţi au prezentat un caracter continuu pe toată perioada anului, intensitatea acestora fiind diferită în funcţie de sezon.

De asemenea, s-a participat impreuna cu Jandarmeria Montana si unităţile Salvamont Zarnesti si Arges la un număr de 7 actiuni de salvare, în care 24 de persoane au fost recuperate şi coborate în siguranţă.

Pe perioada estivala de aplicare a tarifului de vizitare, între 1 mai si 31 octombrie, rangerii au fost prezenti pe parcursul tuturor weekendurilor si a zilelor nelucrătoare in teren, realizand supravegherea si indrumarea turistilor, in special in zona Prapăstiile Zarnestiului, contribuind la incasarea tarifului de vizitare.

La fel căși în anii trecuti s -a organizat şi s-a participat la un număr de 10 actiuni de colectare a deşeurilor în colaborare cu diverse ONG-uri, școli din zona Parcului, primării şi localnici. Toate aceste activităţi au avut un caracter educativ în special pentru locuitorii satelor din parc precum şi unul de conştientizare a autorităţilor locale cu privire la nevoia de realizare a unui sistem de colectare şi depozitare controlată a deşeurilor. În urma acestor acţiuni au fost amplasate şi panouri informative şi de avertizare. Actiuni de igienizare au mai fost efectuate si cu ajutorul voluntarilor.

TOYOTA
www.pcrai.ro
BV 06PPC

TOYOTA
www.pcrai.ro
BV 06PPC

În perioada Crăciunului au fost realizate patrulări împreună cu Jandarmeria Montană pentru a preveni tăierile ilegale de pomi de craciun.

Toate marcările realizate de către ocoalele silvice au fost făcute sub supravegherea unui reprezentant al Administraţiei Parcului, marcări avizate în prealabil conform cu zonarea internă şi legislaţia în domeniu, în colaborare cu departamentul TI care a asigurat analiza cererilor si a intocmit avizele necesare. În timpul exploatării masei lemnoase, parchetele au fost verificate pentru respectarea normelor tehnice şi a metodelor de exploatare.

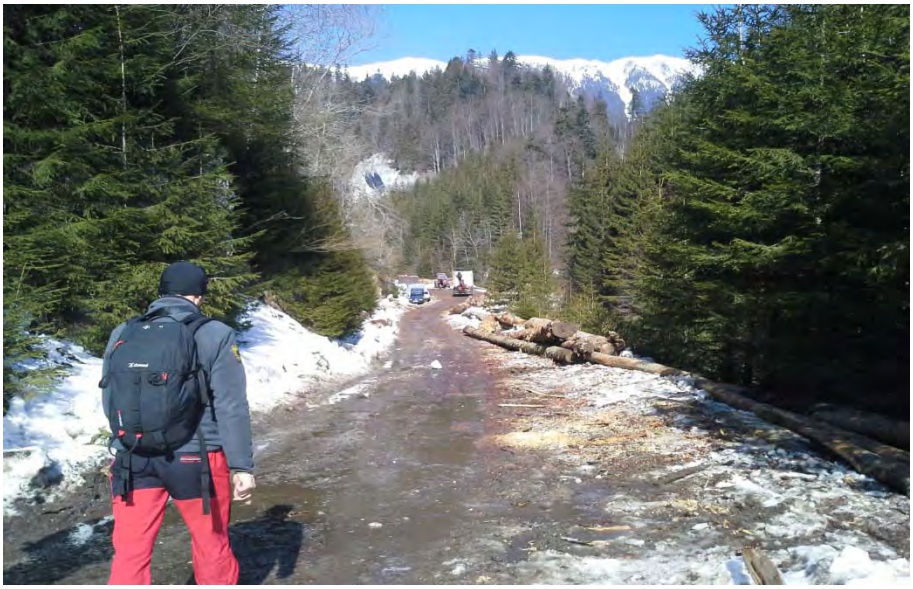

Ne-a fost solicitata deplasarea in teren a unui reprezentant din partea Parcului National Piatra Craiului, pentru asistarea si verificarea punerii in valoare a masei lemnoase din urmatoarele unitati de productie.

UP	u.a.	Ocolul Silvic	Data
UP VI Dambovicioara	2C,5B,6C,12B,2A, 2E, 27 B	Papusa Rucar	05.05.2016
UP VI Dambovicioara	42B, 43AB, 44	Papusa Rucar	16.05.2016
UP III Cascoe	163D, 164D	Campulung	16..05.2016
UP VI Dambovicioara	42A	Campulung	16.05.2016
UP II Zarnesti	17A	RPLP Zarnesti	23.05.2016
UP NORD	18	Papusa Rucar	07.06.2016
UP III Cascoe	134, 142, 141F, 141D, 141A, 145F, 138F,	Papusa Rucar	16.06.2016

	138V2, 139V, 141V, 142V		
UP VI R Dambovicioara	59B, 60, 42A	Campulung	22.06.2016
UP III Cascoe	163D, 164D	Campulung	22.06.2016
Proprietate privata	649AB, 650A, 650B, 651A, 652A	Papusa Rucar	23.06.2016
UP II Piatra Craiului	22A	Brasov	04.07.2016
UP VI Dambovicioara	41F	Campulung	03.08.2016
UP II Piatra Craiului	64A,B,D; 65A; 68A	Brasov	31.08.2016
UP II Zarnesti	125	RPLP Zarnesti	27.09.2016
UP III Cascoe	135A, 138A	Papusa Rucar	06.10.2016
UP II	33A,B; 59A,D; 63A,D; 64D, 65A, 68A	Brasov	12.11.2016
UP I Bran	45A,	Bucegi-Piaatra Craiului	23.11.2016
UP VI Dambovicioara	653A, 652A, 651A, 654B, 700A	Papusa Rucar	19.12.2016

Pentru accesul pe traseele de catarare a fost realizata o modalitate de aprobare a accesului de catre APNPC, prin email, toate solicitarile fiind centralizate si fiind realizata o harta cu zonele frecventate in acest scop.

In data de 06.09.2016 un reprezentant al Parcului National Piatra Craiului si Garda Nationala de Mediu CJ Arges au participat la constatarea unor fapte savarsite de Hublea Aron in fondul forestier UP III u.a. 178A, comnua Rucar, Judetul Arges.

In data de 05.10.2016 ne-am deplasat impreuna cu (instanta) Judecatoria Zarnesti in zona denumita Saua Joaca pentru efectuarea cercetarii la fata locului, intr-un proces in ceea ce priveste patrunderea pe suprafata ariei protejate cu mijloace motorizate.

In data de 07.06.2016, un reprezentatnt al Parcului National Piatra Craiului, s-a deplasat in comuna Dambovicioara, impreuna cu reprezentantii Agentiei pentru Protectia Medeiului Arges, in vederea identificarii cauzelor ce au condus la alunecarea de teren de pe versantul drept al raului Dambovicioara , aflat pe raza Parcului National Piatra Craiului.

In data de 11.04.2016, o echipa formata din reprezentanti ai GNF Ploiesti, Sectiei de Politie Rurala nr. 13 Rucar, OS Papusa Rucar, Parcului National Piatra Craiului, s-au deplasat in zona Valea Larga UP III Cascoe, pentru a identifica arbori taiati in mod ilegal.

In privinta circulatiei ilegale cu mijloace auto-moto, au fost identificate cele mai frecventate trasee din interiorul Parcului National Piatra Craiului unde aceste activitati

restricționate conform legislației în vigoare. Odată stabilite aceste zone, patrularile au fost intensificate ca numar și durată, urmare a acestor actiuni de patrulare au fost întocmite 2 procese verbale de contravenție cu o valoare cumulată de 3000 lei.

În domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă au fost realizate în continuare instruirile personalului şi au fost aduse îmbunatăţiri ale regulamentului intern în domeniul SSM.

Activităţile de pregătire a lemnelor de foc, intreţinerea şi realizarea amenajărilor din curtea Centrului de Vizitare Zărneşti s-au numărat printre sarcinile personalului de teren. S-a intretinut gardul viu si gazonul din jurul sediului.

In 2016, ca şi în anii anteriori angajaţii APNPC au luat parte la organizarea mai multor evenimente ca Maratonul Pietrei Craiului, Maratonul „4 Munţi”, Postăvaru Night. In cadrul maratonului Piatra Craiului am participat activ la organizarea si desfasurarea in bune conditii a acestuia.

7.4. Managementul datelor

Activităţi de administrare server de date, server mail, pagina web, reţea, calculatoare, aplicații

In privința activitați lor de întretinere rețele și calculatoare, a fost asigurată întreţinerea şi menţinerea acestora în stare bună de funcţionare, s-a asigurat buna funcționare a aplicațiilor, a rețelei interne, serverului de mail, serverului de date și a paginii de internet și facebook.

În privința paginii web, aceasta a fost actualizata periodic, fiind inregistrat pe 2016 un număr de 13 de actualizari. De asemeana, incepand cu luna mai a anului, magazinul online a fost deschis publicului larg, acesta putut fi accesat de vizitatorii site-ului in limbile romana si engleza. Biletele vândute pe site au o valoare totala de 2655lei.

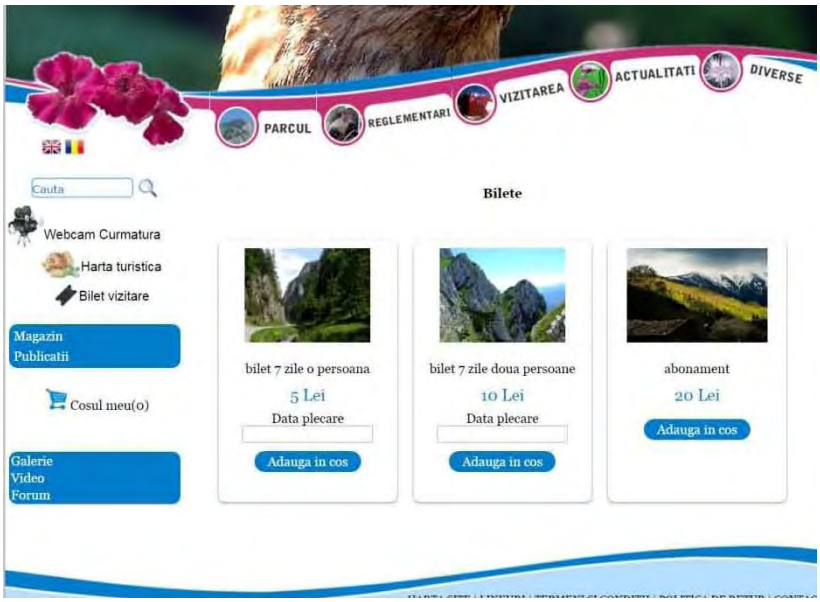

O altă acțiune se referă la implementarea pe pagina web, în prima parte a anului, a serviciului de transmitere live printr-un webcam a masivului Piatra Craiului, zona sa de creastă. Sunt transmise fotografii în timp real la interval de 1 minut distanță.

Prin intermediul formularului de contact al paginii web a fost inregistrat un numar de 3 de solicitări din care tot 3 au fost sesizări. La acestea Administratia Parcului National Piatra Craiului a raspuns punctual şi a analizat aspectele semnalate.

De asemenea, s-a **monitorizat numărul de vizitatori** unici pe site-ul www.pcrai.ro, administrat forumul de discuții creat pe pagina web, s -au înregistrat toate mail-urile primite prin adresa de contact de pe site și s -au formulat răspunsurile pentru turiștii interesați în obținerea de diverse informații referitoare la Piatra Craiului. Per ansamblu, raportându-ne la numarul de vizitatori unici 2015 versus 2016, s-a înregistrat o creştere de aproximativ 29.62 procente a numărului de vizitatori unici ai site-ului, site care în 2015 avusese o creștere anterioară a numărului de vizitatori cu 11 procente. Comparativ cu anii precedenți, numărul de vizitatori ai site-ului www.pcrai.ro este cu 66% mai mare.

În privința **numărului de accesări unice a paginii web**, pe cele 12 luni ale anului 2016 a fost înregistrat un număr de 40621 de vizitatori unici, un număr de 58772 vizite a paginii web, un număr de 336767 pagini accesate și peste 1937704 de hits-uri (căutări). Ca și tări, pe primul loc a fost România, urmată de SUA, Germania și Franța. Ca și în anul anterior, se remarcă o atenţie deosebită a turiştilor pentru cunoaşterea traseelor turistice şi a marcajelor din harta turistică dinamică (GIS) a site-ului, precum şi un număr de accesări impresionant în privinţa

secţiunii de live webcam şi a hărţii turistice. Ca şi documente de interes, sunt accesate paginile ce furnizează informaţii privitoare la rubrica de actualitate a parcului şi de reglementări. De asemenea, un interes accentuat l-a avut magazinul online prin care sunt vândute biletele de intrare în parc. Din punct de vedere al accesării paginii de internet prin linkuri externe, pe primul loc au fost accesările din paginile de facebook, inclusiv cea a parcului.

Activităţi legate de administrarea şi integrarea datelor în GIS

În privinţa administrării bazei de date GIS a parcului, aceasta a fost actualizată în toate privinţele, atât ca structură cât şi conţinut, cuprinzând informaţii noi cu privire la localizarea şi distribuţia speciilor şi a habitatelor de interes conservativ atât din parc cât şi din situl ROSCI0194 Piatra Craiului, precum şi informaţii la zi cu privire la regimul de administrare, categoriile de proprietari şi folosinţele terenului.

De asemenea, pe parcursul anului au fost integrate noi informatii rezultate din activitatile de monitorizare, inclusiv observatiile accidentale. Astfel, departamentul TI a fost implicat activ în cadrul acestor activităţi contribuind la îmbunătăţirea managementului parcului.

Pentru accesul pe traseele de catarare a fost realizată o modalitate de aprobare a accesului de către APNPC, prin email, toate solicitările fiind centralizate. Pe baza lor s-a realizat o hartă a zonelor frecventate în acest scop. Ca şi în anii 2015 şi 2014, traseul Padina lui Călineţ a avut cele mai numeroase cereri, în egală măsură cu traseul Brâul de Mijloc Nord, procentele raportate fiind similare.

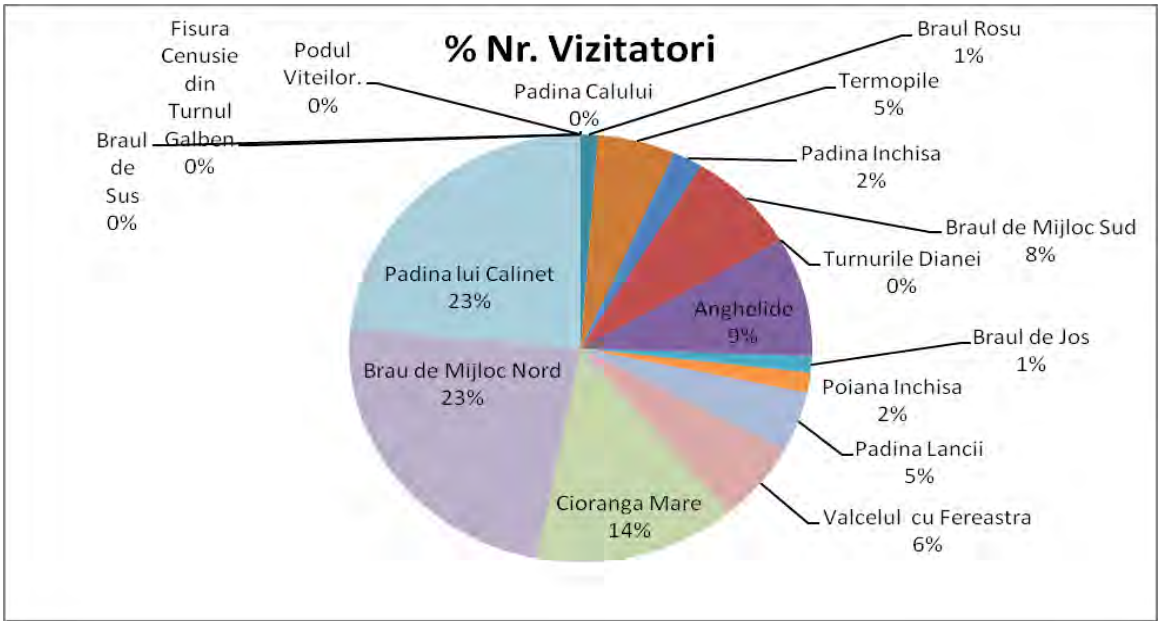

De asemenea, specialistul TI a fost implicat activ în revizuirea Planului de Management al Parcului Naţional Piatra Craiului şi a sitului N2k ROSCI0194 Piatra Craiului, în elaborarea planului de lucru pe 2016 al administraţiei, în organizarea consiliului ştiinţific, precum şi în analizarea şi emiterea avizelor şi hotărârilor de Consiliu Ştiinţific pentru activităţile de pe raza parcului.

Totodată, specialistul IT a fost implicat activ în realizarea demersurilor juridice către instanțele de judecată, reușind împreună cu juristul Direcției Silvice Brașov să câștige 2 contestații la amenzile aplicate de personalul APNPC și să aducă un aport important la un proces penal deschis de APNPC pentru realizarea unei construcții ilegale în zona de protecție strictă a parcului.

7.5. Reintroducere specii extincte

Nu este cazul.

7.6. Reconstrucţie ecologică

In anul 2016 pe suprafata parcului au fost efectuate de către ocoalele silvice lucrări de ingrijire a semintisului in u.a.-urile unde acest lucru se impunea, nefiind nevoie de lucrari de reconstructie ecologica. S-a constatat extinderea regenerarii naturale in suprafetele afectate de taieri rase, perioada anilor 2004-2007, iar in zona carierei de pe V. Raului, o data cu oprirea accesului si a colectarii sporadice de material, ca de altfel și în anul anterior, s-a constatat o extindere a covorului vegetal de pe versanti.

Au fost intretinute lucrarile efectuate in cadrul proiectului life pe traseele turistice afectate de eroziune, precum și cele de pe traseele pe care sunt desfășurate diferite concursuri (Maratonul Pietrei Craiului).

7.7. Implementarea setului de măsuri minime de conservare, respectiv a planului de management – implementarea regulamentului

Completarea inventarierii florei şi faunei

Administratia Parcului National Piatra Craiului a semnat în anul 2013 contractul de fianțare pentru proiectul POS **“Revizuirea planului de management al Parcului National Piatra Craiului si al ROSCI0194 Piatra Craiului”**, contract care a fost in derulare până la

sfarsitul anului 2015. Prin acest proiect s-a realizat inventarierea si cartarea speciilor si habitatelor de interes national si comunitar din zonele care nu au fost studiate in proiecte anterioare pentru a avea o imagine de ansamblu mult mai completa asupra biodiversitatii din PNPC si ROSCI0194. În momentul de ţă sunt implementate protocoalele de monitorizare propuse prin proiect, aspecte care s-au reliefat mai sus, la 7.2. Monitorizarea stării de conservare.

Înfiinţarea unei reţele de pieţe de monitoring asociate procedurilor de monitorizare a speciilor şi habitatelor. Efectuarea sistematică a monitoringului anual

Pentru evaluarea eficienţei acţiunilor de management în conservarea unei specii sau a unui anumit tip de habitat, este necesară utilizarea unei metodologii coerente de monitorizare a evoluţiei starii de conservare şi a compoziţiei habitatului sub influenţa acestor acţiuni.

Obiectivul principal al unui plan de monitorizare a biodiversităţii (sau mai bine zis a eficienţei acţiunilor de management în protejarea biodiversităţii) este acela de a îmbunătăţi calitatea informaţiilor disponibile administratorilor sitului respecitv, prin colectarea cu regularitate a datelor referitoare la resursele biologice şi la utilizarea acestora. Acest plan este axat pe identificarea tendinţelor de evoluţie a biodiversităţii de pe teritoriul parcului, oferind o imagine realistă asupra eficienţei acţiunilor de protejare a acesteia care sunt incluse în planul de management al parcului.

Pentru ca informaţiile obţinute în urma monitorizării să fie corecte şi să ofere o imagine reală a eficienţei acţiunilor de management, trebuie respectată cu stricteţe metoda de colectare a datelor. Odată aleasă, acestă metodă va trebui folosită pe tot parcursul programului de monitorizare pentru a evita apariţia erorilor si pentru a putea vedea evolutia comparabilă în timp a subiectului monitorizat.

In cadrul proiectului POS “Imbunatatirea starii de conservare a biodiversitatii Parcului National Piatra Craiului prin constientizare, informare, vizitare” exista 12 protocoale de monitorizare, descrise la paragraful 7.2. Monitorizarea stării de conservare

Efectuarea de supravegheri-evaluări a stării speciilor ţintă identificate, inclusiv speciile cinegetice

Sunt efectuate anual monitorizari si evaluari ale speciilor de capra neagra, cerb, carnivore mari, vidra, cocos de munte, rapitoare de zi, rapitoare de noapte, activitati descrise la paragraful 7.2. Monitorizarea stării de conservare.

Verificarea anuală a cursurilor de apă, respectiv vegetaţie, gunoaie, debite

In cadrul proiectului POS “Imbunatatirea starii de conservare a biodiversitatii Parcului National Piatra Craiului prin constientizare, informare, vizitare” exista un protocol de

monitorizare ***Monitorizarea habitatului 91E0* Paduri aluviale cu Alnus glutinosa si Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae),*** in cadrul caruia se verifica întreaga lungime a principalelor râuri pe marginea cărora există coridoare de anini (râurile Bârsa Mare, Dâmboviţa şi Dâmbovicioara). De asemenea cursurile de apa sunt parcurse la actiunea de monitorizare anuala a vidrei. Ambele activitati au fost descrise la la paragraful 7.2. Monitorizarea stării de conservare .

Controlul anual al peşterilor vizitate

In cadrul proiectului POS "Imbunatatirea starii de conservare a biodiversitatii Parcului National Piatra Craiului prin constientizare, informare, vizitare" exista un protocol de monitorizare ***Monitorizarea liliecilor din pesteri si a habitatului acestora*** deoarece peşterile mai mari (Dâmbovicioara, Peştera Liliecilor, Pestera Ursilor) adăpostesc mici populaţii ale speciilor protejate de lilieci. Raportul de monitorizare, care contine si informatii despre starea pesterilor si recomandari de management, a fost inclus la paragraful 7.2. Monitorizarea stării de conservare .

Capitolul 8. P2 Turism

8.1. Infrastructura de vizitare

În timp s-a dovedit ca principala poarta de intrare in parc este Zarnestiul, mai exact Valea Bârsei si Gura Râului urmată apoi de Rucăr cu acces continuat prin Valea Dâmbovicioarei şi Valea Dâmboviţei.

Accesul prin Zărneşti este favorizat de transportul in comun care leaga Zarnestiul de Brasov, distanţa relativ mică şi accesul uşor din Bucureşti. Accesul Braşov-Zărneşti se realizează atât cu autobuze cât şi pe calea ferată, deservită de operatori feroviari privaţi. Mai departe, vizitatorii sunt nevoiti sa mearga din Zărneşti cu masina personala ori pe jos sau cu bicicleta, datorita lipsei de mijloace de transport in comun. Conform studiilor realizate, 50% din totalul vizitatorilor Parcului National Piatra Craiului, vin în parc prin Zărneşti iar dintre aceştia 60% sosesc pe valea Barsei de unde pornesc pe traseele montane. Prin punctul Zărneşti-Gura Râului intră în parc peste 20000 de vizitatori anual.

Circa 40% din vizitatori intră în parc prin Rucăr- Dâmbovicioara, din acest număr însă 2/3 dintre vizitatori vin doar pentru a vizita pestera Dambovicioara iar restul de 10% prin Rucăr-Valea Dâmbovitei (Garofita Pietrii Craiului).

Din activitatea practica a administraţiei parcului, reiese că lipsa de informare a vizitatorilor este principala cauza a tuturor problemelor legate de vizitarea parcului (accidente prin abaterea de la trasee, nerespectarea regulilor de vizitare prevăzute în regulamentul parcului, abandonarea de deşeuri, accesul cu autovehicole şi ATV- uri dincolo de barierele amplasate pe drumurile forestiere precum şi în afara drumurilor, colectarea de specii de plante protejate, accesul neautorizat pe trasee neomologate în interiorul parcului, camparea şi aprinderea focului în zone nepermise, deranjarea liniştii faunei prin accesul în grupuri mari gălăgioase, depăşirea numărului acceptabil de vizitatori în unele zone sensibile din punct de vedere al biodiversităţii).

Conform monitorizărilor realizate succesiv prin punctul Curmatura, trec anual peste 30.000 vizitatori.

Zona de sud a Pietrii Craiului, respectiv Valea Dâmbovicioarei, Valea Dâmboviţei, zona Garofiţa Pitrei Craiului sunt de asemenea vizitate de un mare număr de turişti (peste 40.000) care vin atât pentru vizitarea unor obiective specifice cum ar fi peştera Dâmbovicioarei (48000 vizitatori in anul 2016) şi pentru accesarea traseelor spre Marele Grohotiş şi chiar a Crestei Sudice a Parcului Naţional, cât mai ales pentru campare şi activităţi specifice acesteia (activităţi de picnic cu potenţial impact negativ).

Pentru accesul pe traseele de catarare a fost realizata o modalitate de aprobare a accesului de catre APNPC, prin email, toate solicitarile fiind centralizate si fiind realizata o statistica cu zonele frecventate in acest scop, aceasta fiind prezentata la **Cap. 7.4. Managementul datelor**.

S-a realizat intretinerea traseelor turistice: triunghi galben Brusturet - Valea Vladusca; triunghi rosu Poiana Vladusca – Brusturet, Saua Funduri – Poiana Pietricica punct rosu, refacere cabluri Padina Hotarelor si Turnuri. Astfel, au fost remarcate trasee turistice pe o lungime totală de 6 km.

De asemenea, au fost întreținute traseele turistice prin acțiuni de igienizare pe o lungime totală de 60 km și s-a amenajat un loc de campare de lângă Fântâna lui Botorog prin montarea a 5 mese și 10 băncuțe.

Prin proiectul POS-Mediu "Îmbunătăţirea stării de conservare a biodiversităţii Parcului Naţional Piatra Craiului prin conştientizare, informare, vizitare şi monitorizare" s-a definitivat Centrul de Vizitare al Parcului Naţional Piatra Craiului. Inaugurarea acestuia a avut loc în data de 16 aprilie 2016, în prezenţa dnei ministru al mediului Cristiana Paşca Palmer, la aceea vreme, şi reprezentanţi ai instituţiilor de pe raza judeţului Braşov şi Argeş. Centrul de Vizitare este localizat în judeţul Braşov, pe teritoriul administrativ al oraşului Zărneşti, pe valea Bârsei Mari, la 1,5 km distanţă de centrul oraşului Zărneşti. Spaţiul interior al Centrului de Vizitare este realizat ca un traseu în circuit, care odată parcurs oferă informaţii cu privire la flora, fauna, geologia, zona de creastă şi grohotiş, peşterile, comunităţile locale şi traseele turistice din Parcul Naţional Piatra Craiului. Spaţiul expoziţional este realizat în aşa fel încât să determine experienţe inedite şi emoţionale vizitatorilor. Datorită modului interactiv de transmitere a informaţiei de tip text şi imagine, prin monitoare cu tehnologie LED şi Kinect, lumini şi sunete, turiştii pot afla şi învăţa despre elementele specifice Parcului Naţional Piatra Craiului. Monitoarele oferă informaţii pe tematici diverse, care sunt prezentate sub forma unor filme scurte, colecţie de poze şi puzzle-uri. De asemenea, în incinta Centrului de Vizitare se poate vizualiza o stână tradiţională, o peşteră

cu formaţiuni geologice caracteristice şi o machetă 3D a Parcului Naţional pe care se pot proiecta hărţi pe diferite teme (trasee turistice, tipuri de sol, habitate, tipuri de proprietate, zonarea interioară a parcului naţional etc.)

Traseul din Centrul de Vizitare poate fi parcurs şi descoperit atât de persoanele cu dizabilităţi cât şi de nevăzători. Cei din urmă pot afla informaţii, pe lângă experienţele datorate sunetelor, de pe panourile scrise în limbaj Braille.

Există şi o sală de educaţie pentru copii, dotată cu mese şi scaune pentru 45 de persoane, precum şi un oficiu. Totodată, Centrul dispune şi de o sală de conferinţă dotată cu toate facilităţile necesare – perete rabatabil pentru grupuri de lucru, sistem de sonorizare şi proiecţie, sistem de traducere simultană, capacitatea fiind de 45 de persoane. În spaţiul exterior al Centrului de Vizitare a fost amenajat şi un loc de joacă pentru copii.

Clădirea a fost dotată şi cu mijloace ecologice de producere a energiei – pompă de căldură geotermică în sistem apă-sol de 45 KW cu 10 foraje de 100 m precum şi cu 20 de panouri solare pentru încălzire.

Centrul de Vizitare al Parcului Naţional Piatra Craiului reprezintă un instrument important în educarea, informarea şi conştientizarea tuturor vizitatorilor cu privire la elementele naturale valoroase ale parcului.

8.2. Servicii, facilităţi de vizitare şi promovarea turismului

Comunităţile locale care au influenţă asupra Parcului datorită poziţiei, activităţilor tradiţionale desfăşurate, proprietăţilor pe care le au în Parc sunt: Măgura, Peştera, Zărneşti, Rucăr, Dâmbovicioara. Conform datelor de la Ministerul Dezvoltării Rurale şi Turismului pensiunile autorizate din aceste localităţi sunt în număr de 15 în Peştera, 12 în Măgura, 20 în Zărneşti, 30 pensiuni pe raza comunelor Rucăr şi Dâmbovicioara.

O categorie aparte de facilităţi de cazare este constituită de cabanele montane din Parc sau aflate în imediata vecinătate a acestuia. Aceste cabane sunt în zona nordică: Gura Râului cu o capacitate de circa 50 locuri, Plaiul Foii cu o capacitate de 50 locuri, Curmătura cu o capacitate de 55 turişti iar în zona sudică: cabana Brusturet cu o capacitate de 40 locuri, cabana Garofiţa Pietrei Craiului cu 50 locuri, cabana Valea lui Ivan cu 10 locuri, ultima fiind retrocedată vechiului proprietar.

Campingurile reprezintă, de asemenea, o categorie importantă de facilităţi turistice, acualmente existând campinguri semiorganizate la Plaiul Foii, Curmătura, Brusturet, Fântâna lui Botorog. Lipsa facilităţilor necesare face ca aceste acomodări să nu se ridice la standardele unui camping modern.

În zona montană a Parcului există 6 refugii montane destinate adăpostirii turiştilor pe perioadă scurtă: Ref. Vf. Ascuţit, Ref. Grind, Ref. Spirlea, Ref. Saua Funduri, Ref. Şaua Grind, Ref. Diana. Până la această dată nu există un sistem informaţional coerent care să asigure turiştilor toate informaţiile necesare la sosirea în zonele adiacente Parcului, adică puncte de informare cu ghizi şi dotate cu toate materialele necesare.

Pe suprafaţa parcului există 42 de trasee turistice marcate şi omologate, avand o lungime de 217 km cu diverse grade de dificultate.

Un rol important în Piatra Craiului îl joacă echipele de intervenţie Salvamont care asigură salvarea în condiţii de urgenţă a turiştilor accidentaţi sau aflaţi în situaţii dificile în zona montană. Este vorba despre două echipe: una în partea nordică şi una în partea sudică a masivului, care funcţionează în cadrul primăriilor Zărneşti şi respectiv Câmpulung Muscel.

In anul 2016 administratia parcului a participat la diverse actiune de promovare a turismului, dupa cum urmeaza:

-a insotit 21 de grupuri de turisti straini cat si romani;

-a realizat 7 panouri informative cu regulile de vizitare si harta turistica a parcului: Peștera Dâmbovicioara, Prăpăstiile Zărnești, Botorog-Curmătura;

-a igienizat si curatat traseele turistice de vegetatie invadanta precum si de arbori doborati pe o lungime totală de 60km;

-a realizat panouri informative de atentionare a turistilor cu privire la aparitia ursilor atrasi de resturile menajere lasate in urma activitatilor de picnic – Cheile Damboviciorei si Cheile Brusturetului.

-a reparat bariera de la intrarea in Prapastiile Zarnestiului;

- a realizat un număr de 200 de chestionare pentru turisti in vederea obtinerii unor date comparative cu situatia anilor precedent;

- a confectionat si montat 10 banci si 5 mese la locul de campare din zona Fantana lui Botorog, folosind pentru montarea picioarelor o freza de pamanat, dupa montarea si fixare acestora in beton, lemnul meselor si bancilor a fost tratat antifungic si ignifug, iar apoi au fost lacuite.

- a imprejmuit Punctul de informare Curmatura cu gard de lemn, s-au folosit stalpi de salcam care ulterior au fost cojiti si tratati la baza, pentru fixarea stalpilor au fost efectuate un

numar de 100 gropi. Prajinile gardului au fost aduse in Curmatura unde au fost cojite, dupa care montate la gard.

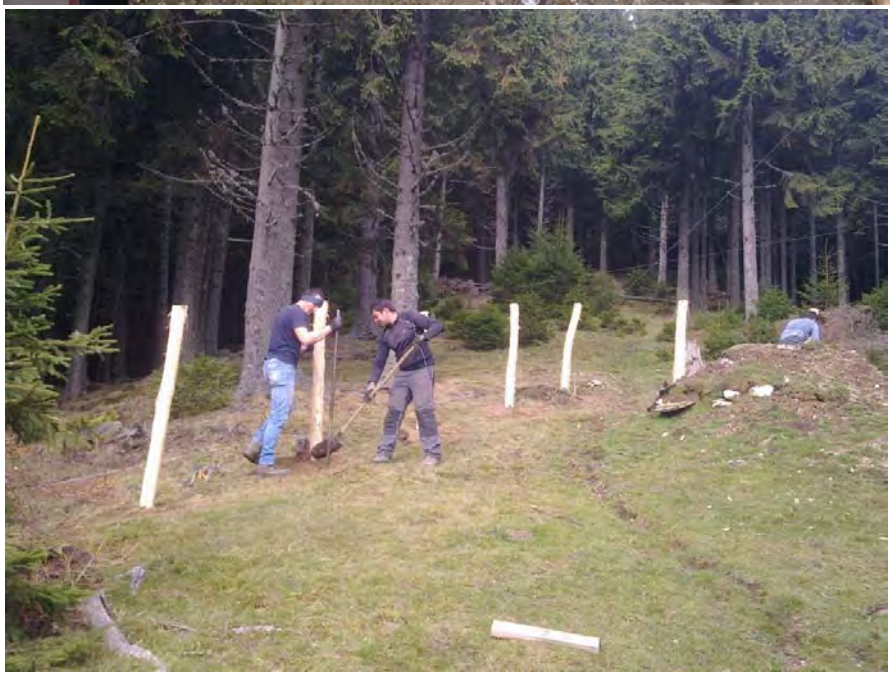

- a oferit informatii turistilor intalniti pe traseele turistice din Parcul National Piatra Craiului;

-a reconditionat refugiile montane: pe refugiile Diana, Sperantelor si Grind II, s-a inlocuit fibra de sticla de la imbinarile placilor refugiilor;

- a asigurat functionalitatea Centrului de Vizitare acestuia in cursul saptamanii, precum si in cursul zilelor libere de weekend prin personalul propriu;

- a promovat pensiunile din raza parcului pe pagina web.

In cadrul proiectului international, organizat de Alparc, din data de 12.07.2016, am desfasurat un concurs destinat elevilor din clasele de gimnaziu, ce a avut ca scop atingerea unui varf montan din aria naturala protejata din care face parte. Participantii impreuna cu reprezentanti ai Parcului National Piatra Craiului au parcurs traeul Cabana Curmatura- Vf. Turnu – Carol Lehman – Cabana Curmatura.

In cadrul proiectului Junior Ranger, in data de 02.08.2016 am insotit un grup de copii pe traseul Prapastiile Zarnestiului- Cabana Curmatura, prezentandu-le panourile informative de pe parculsul intregului traseu, cu scopul de a le trezi interesul fata de natura si protejarea ei.

Referitor la Centrul de Vizitare Zarnesti, in vederea promovarii activităţilor turistice care se pot desfăşura în Parcul Naţional Piatra Craiului şi a informarii turiştilor, acesta este deschis şi în zilele de weekend. Astfel, in perioada mai-octombrie, personalul de birou al Administraţiei Parcului, a făcut de serviciu în zilele de sâmbătă în intervalul orar 10-16, iar duminica în intervalul orar 10-14. În lunile noiembrie şi decembrie Centrul de Vizitare a fost deschis doar sâmbăta, în intervalul orar 11-13.

În baza unui protocol de colaborare, încheiat cu Societatea Ghizilor şi Liderilor Montani-SGLM, Administraţia Parcului Naţional îi asigură acesteia un spaţiu de lucru în incinta Centrului de Vizitare. Astfel, după încheierea protocolului au avut loc câteva şedinţe cu SGLM în vederea pregătirii unor voluntari, care în zilele de sâmbătă şi duminică, alături de reprezentanţii Administraţiei Parcului Naţional, să ofere informaţii şi să ghideze turiştii în Centrul de Vizitare. Ca urmare, s-au organizat două întâlniri cu elevii Liceului Teoretic Mitropolit Ioan Meţianu din Zărneşti, una la şcoală, iar alta la Centrul de Vizitare. La prima întâlnire elevii au fost informaţi despre oportunitatea efectuării unor activităţi de voluntariat şi beneficiile acestora. La a doua întâlnire a avut loc pregătirea teoretică a elevilor care au decis să se implice activ. Astfel, în urma pregătirilor 5 elevi au decis să fie voluntari, în perioada estivală, la Centrul de Vizitare.

La invitaţia Institutului Naţional de Patrimoniu, care administrează pentru Ministerul Culturii baza de date Muzee și Colecții din România, s-a completat o fişă de muzeu privind Centrul de Vizitare, pentru includerea acestuia în lista muzeelor existente. Fişa poate fi consultată

la următorul link:http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=2044&-Centrul-de-vizitare-al-Parcului-National-Piatra-Craiului-ZARNESTI-Brasov.

Totodata, in vederea promovării unei alternative de activităţi turistice în zona limitrofă Parcului Naţional, la invitaţia Secretariatului Convenţiei Carpatice, împreună cu Ministerul Slovac de Mediu şi „UN Environment Europe", a fost realizata o platformă online interactivă, bazată pe cele mai bune practici în sensul conservării şi utilizării durabile a biodiversităţii din Carpaţi si s-a elaborat un studiu de caz despre Centrul de Vizitare.

Acest studiu de caz poate fi vizualizat la link:https://www.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=713e8b4542184d4faf59dcc4da26459a

8.3. Managementul vizitatorilor

Anual Parcul Naţional Piatra Craiului este vizitat de circa 110000 vizitatori. Din totalul turiştilor circa 48% sunt tineri între 18-29 ani, 45% au vârste cuprinse între 30-49 ani iar 6% sunt tineri sub 18 ani. Un aspect important al fenomenului de vizitare este durata vizitei în parc: circa 25% din turişti stau o zi sau mai puţin, 40% între două şi trei zile, 25% stau între patru zile şi o săptămâna. Numai 10% din turişti stau mai mult de o săptămână. Dintre vizitatorii care stau mai mult decât o zi în parc 64% din turişti folosesc camparea la cort iar dintre aceştia 24% nu folosesc zonele cvasiorganizate pentru campare (Plaiul Foii, Curmătura, Brusturet). Aproximativ jumătate dintre vizitatorii care stau mai mult de o zi desfăşoară numai activităţi specifice campării (plimbări scurte, grătare, activităţi recreative în jurul cortului) în special în zonele de pe Valea Bârsei-Plaiul Foii, zona Văii Dâmbovicioarei-Brusturet. Dintre vizitatorii parcului, circa 65% menţionează zona de creastă, împărtită în două sectoare, ca fiind destinaţia principală a vizitei, trecerea prin această zonă având un caracter pasager în timp ce zonele unde se înregistrează durate mai lungi de sedere sunt cele tradiţionale pentru campări: Plaiul Foii, Brusturet, Curmătura .

În privința tarifului de vizitare au fost vândute 17065 de bilete, cu 10,66% mai multe bilete vandute fata de anul 2015. Dintre acestea, 3000 de bilete au fost vandute prin intermediul automatelor de bilete si aproximativ 400 de bilete vandute online. Tariful se aplică în perioada 1 mai - 31 octombrie.

Excepţie de la plata tarifului de vizitare:

- persoanele cu vârsta sub 14 ani
- persoanele din comunităţile limitrofe parcului

Modalităţile de achiziţionare a biletului de vizitare sunt următoarele:

- Folosirea automatelor albastre aflate la poşta Zărneşti (Str. Tiberiu Spirchez, nr. 12A), Centrul de Vizitare al Parcului Naţional Piatra Craiului (Str. Topliţa, nr. 150, Zărneşti) şi cabana Plaiul Foii.

- plata prin sistemul de achiziţionare online începând cu 1 Mai 2016.

Capitolul 9. P3 Conştientizare, conservare tradiţii şi comunităţi locale

9.1. Tradiţii şi comunităţi

Tradiţii

Legat de acest capitol Administrația Parcului Național Piatra Craiului are în vedere mai multe apecte:

- Organizarea şi promovarea de evenimente culturale locale.
- Promovarea scutirii de taxe pentru persoanele care deţin terenuri în Parc.
- Încurajarea comunităţilor locale în dezvoltarea de activităţi economice care să reducă presiunea negativă a acestora asupra PNPC.
- Încurajarea păstrării stilului arhitectonic în parteneriat cu autorităţile administraţiei publice locale şi judeţene de urbanism. Administrația parcului a promovat pe tot parcursul anului Ghidul de Construire editat in ianuarie 2013.
- Investigarea fezabilităţii de dezvoltare a unor scheme de agricultură şi mediu în vederea conservării tradiţiilor locale.

Comunităţi locale

La inceputul lunii noiembrie a avut loc o intalnire cu comunitatea locala din comuna Dambovicioara, in prezenta reprezentantilor mai multor institutii din judetul Arges: Directia Silvica Pitesti, ocoalele silvice Rucar si Papusa, Garda Forestiera Ploiesti, Inspectorat de Jandarmi Judetean Arges, Fundatia Conservation Carpathia. Au fost abordate mai multe subiecte, legate de pagubele produse de mistreti in gospodarii, de cantitatea de material lemnos ce poate fi exploatata in proprietatile private din parc, de pasunat, de compensatiile banesti pentru detinatorii de padure in zona de protectie integrala, etc.

La finele proiectului **"Imbunatatirea starii de conservare a biodiversitatii Parcului Național Piatra Craiului prin constientizare, informare, vizitare si monitorizare**", la sedinta de inaugurare a Centrului de Vizitare Zarnesti au fost invitati primarii si directorii scolilor aflate in localitatile din parc si din zona limitrofa acestuia.

Conştientizare şi comunicare

Odată cu inaugurarea Centrului de Vizitare au avut loc activităţi ample de conştientizare, atât la adulţi cât şi la copii. Conform programului de funcţionare al acestuia fiecare grup de turişti sau elevi au fost preluaţi şi ghidaţi de persoana responsabilă pe traseul în circuit din Centrul de Vizitare, care le-a oferit informaţii complementare celor deja existente şi a răspuns întrebărilor adresate. De asemenea, s-au oferit informaţii turiştilor care vroiau să parcurgă traseele turistice din parcul naţional.

Pentru a cuantifica numărul turiştilor şi ţara de provenienţă a acestora s-a întocmit o situaţie care centralizată la sfârşitul anului ne arată următoarele date:

- În perioada 16 aprilie – 30 decembrie 2016, Centrul de Vizitare a fost parcurs de peste 5130 de persoane, din care 2289 copii şi 586 străini.
- Un procent de 36 % din totalul de vizitatori străini ai Centrului au fost din Germania, urmaţi, în procent de 14 %, de cei din Anglia, 10% din Israel, 7 % din Spania etc. Provenienţa acestora este prezentată şi în diagrama de mai jos:

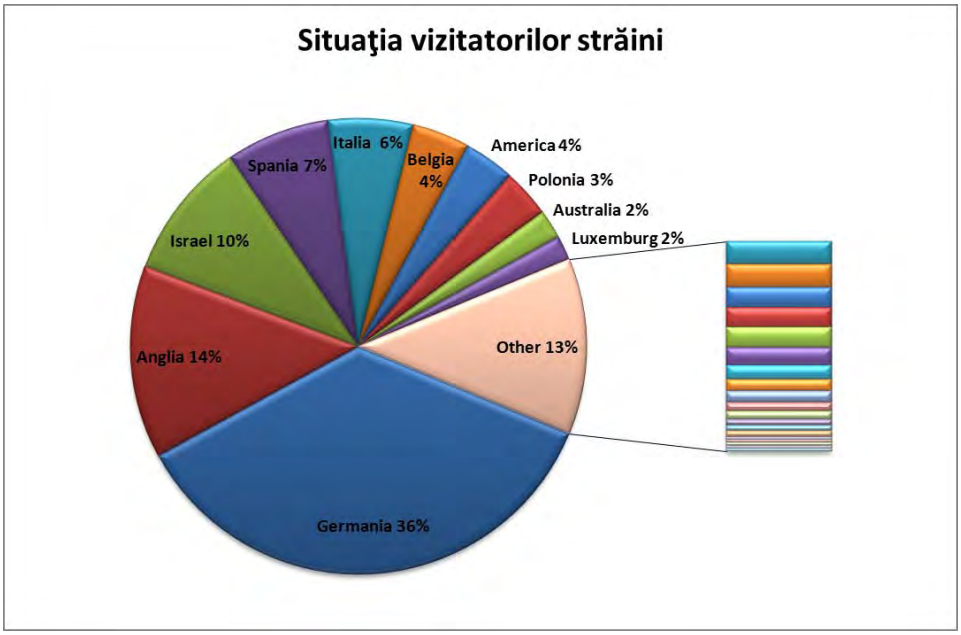

De asemenea, ca distributie a vizitatorilor, un procent de 39% din totalul de vizitatori din ţară au fost din judeţul Braşov, urmaţi de cei din Bucureşti, în procent de 30%, fiind reprezentate in total 30 de judete ale tarii.

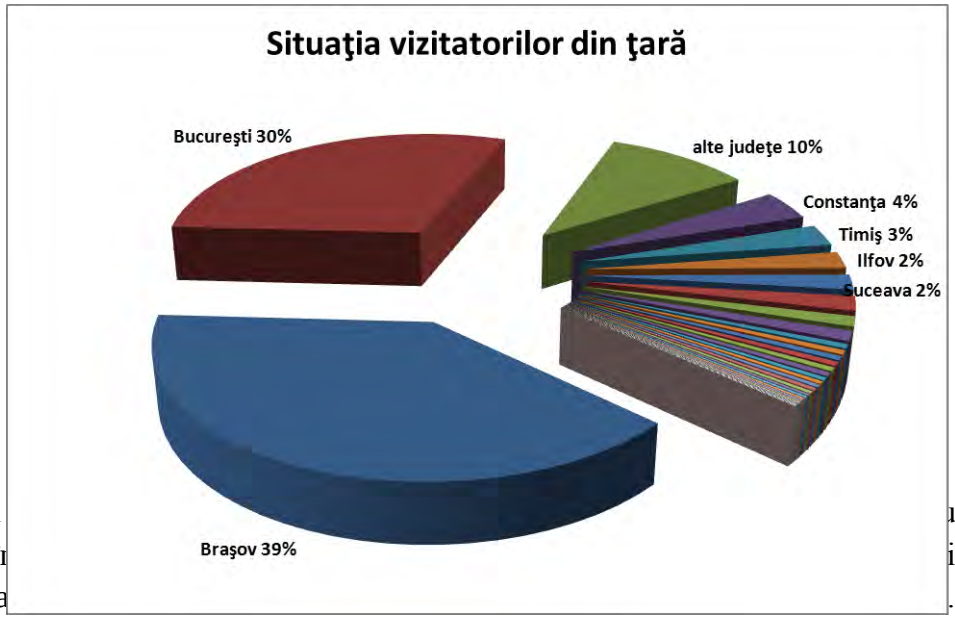

Parcul ul emisiunii „Exclusiv în iei Parcului Naţional Pia . La această acţiune s-a prezentat Centrul de Vizitare şi s-a organizat o deplasare în teren pentru a evidenţia flora protejată şi traseul de creastă din Parcul Naţional Piatra Craiului. Emisiunea a putut fi vizionată în data de 10 decembrie 2016 pe canalul TVR 1. Emisiunea se poate viziona online accesând următorul link: http://www.tvrplus.ro//editie-exclusiv-in-romania-514745.

Pentru a da un exemplu şi a le insufla turiştilor un comportament individual social ecologic Administraţia Parcului Naţional Piatra Craiului, cu sprijinul Liceului Teoretic "Mitropolit Ioan Meţianu" din Zărneşti a organizat în data de 24 septembrie, o acţiune de igienizare în cadrul evenimentului "Let's do it Romania". La această acţiune au participat 16 persoane. La final, toţi elevii au fost recompensaţi, pentru efortul depus cu o insignă şi o mascotă a parcului naţional.

Totodată, toţi participanţii au fost felicitaţi şi încurajaţi de practicanţii turismului în zona igienizată, respectiv Prăpăstiile Zărneştilor şi drumul de acces către satul Măgura.

O alta actiune se refera la participarea Administraţiei Parcului Naţional Piatra Craiului la Târgul de Turism al României, ca urmare a invitatiei Consiliului Judeţean Braşov, in calitatea sa de invitat de onoare şi partener al Autorităţii Naţionale de Turism a invitat. Aşadar, pentru planificarea participării şi stabilirea activităţilor tuturor celor implicaţi s-au organizat mai multe întâlniri. Implicarea Administraţiei Parcului a constat in participarea în data de 17 noiembrie la Sesiunea de Conferinţe şi în data de 18 noiembrie la cele două intervenţii live din Centrul de Vizitare. La aceste doua intervenţii a fost prezentat centrul de vizitare şi s-au oferit informaţii utile vizitatorilor standului de la Târg.

În vederea informării şi conştientizării vizitatorilor din zona sudică a Parcului Naţional, respectiv Cheile Dâmbovicioarei s-a pregătit o machetă în CorelDraw pentru realizarea unor panouri informaţionale despre regulile de comportament în zonele frecventate de urşi. Astfel, s-au amplasat 6 astfel de panouri şi 6 triunghiuri de avertizare.

În decursul anului 2016 s-au pregătit 3 articole de presă, respectiv Inaugurarea Centrului de Vizitare, Excursia tematică „Youth at the top" şi Centrul de Vizitare, care s-au trimis către reprezentanţii mass-media la nivel regional şi naţional. De asemenea, pe pagina de facebook: https://www.facebook.com/apnpc/ s-au postat poze, filmuleţe şi descrieri ale activităţilor Administraţiei Parcului Naţional, acestea avand un numar de peste 6000 de aprecieri.

În perioada 24.03.2016 – 25.03.2016 s-a participat la seminarul „Voluntariatul în Ariile Protejate din România" organizat de Fundaţia ProPark.

De asemenea, pentru promovarea activităţilor desfăşurate de Administraţia Parcului Naţional Piatra Craiului şi pentru stabilirea de noi legături s-au derulat următoarele activităţi:

- Participare la deschiderea oficială a Centrului de Educaţie „Schubz" din Râşnov, urmată de şedinţa membrilor Consiliului de Conducere;

- Completare formulare de înscriere la concursul organizat în cadrul Galei Ariilor Naturale Protejate, la secţiunile „Educaţie pentru natură” şi „Voluntari în Arii Protejate”;
- Înscrierea acţiunii de educaţie ecologică „Youth at the top” la Gala Premiilor pentru un mediu curat, organizat în cadrul concursului organizaţiei ECOTIC;
- Participare la Conferinţa „Managementul destinaţiilor online şi offline” organizat de Autoritatea Naţională de Turism”, în Braşov.

Personalul Administrației Parcului furnizează informații pentru turiști atât în teren, pe mail, cat si prin pagina de facebook www.facebook.com/apnpc a Parcului Național Piatra Craiului, pagina care înregistrează un număr de 6000 de aprecieri. De asemenea, ca numar de vizualizari ale postarilor, a fost inregistrat un numar de 585.000 de vizualizari, cu 300% mai multe vizualizari ale postarilor din pagina de facebook a parcului, fata de anul precedent 2015.

Astfel, se răspunde cu promptitudine tuturor solicitărilor de informații cu privire la tariful de vizitare şi traseele turistice.

9.2. Educaţie ecologică

În 2016, centrul de vizitare a găzduit un număr impresionant de elevi care au luat parte la activităţile de educaţie ecologică ocazionate de evenimente diverse. Prima activitate de acest gen a fost organizată în colaborare cu Şcoala Gimnazială nr. 2 Zărneşti la care au participat elevi din clasa a III-a. Elevilor li s-a prezentat Parcul Naţional Piatra Craiului după care, în baza informaţiilor primite, a urmat o sesiune de întrebări şi răspunsuri prin completarea unei fişe cu întrebări şi jocuri educaţionale.

În cadrul programului educaţional „Şcoala altfel”, în perioadele 18.04.2016 – 22.04.2016, 21.11.2016 – 25.11.2016 s-au desfăşurat o serie de acţiuni educaţionale la Centrul de Vizitare al Parcului Naţional Piatra Craiului. Datorită modului de amenajare al Centrului, elevii au avut posibilitatea să înveţe, prin joc şi într-o manieră interactivă, despre toate valorile caracteristice Pietrei Craiului. La sfârşitul vizitei le-a fost testat interesul cu privire la cele prezentate prin adresarea a 3 întrebări. În cazul grupurilor mari în timp ce unii participau activ la activiăţile din Centrul ceilalţi au putut viziona filmul documentar „Crăiasa Carpaţilor”. În afară de perioadele mai sus menţionate, în colaborare cu unităţile şcolare din judeţele Braşov şi Bucureşti au avut loc numeroase astfel de activităţi. Dintre unităţile scolare colaboratoare menţionăm: Liceul Teoretic Zărneşti "Mitropolit Ioan Meţianu", Şcoala gimnazială nr.3 "Pompiliu Dan" Zărneşti, Şcoala gimnazială nr.2 din Zărneşti, Liceul Tehnologic Malaxa Zărneşti, Scoala gimnazială nr.2 Tohanu Vechi, Şcoala gimnazială Predeluţ, Şcoala gimnazială Tohanu Nou, Şcoala Peter Thal Râşnov, Liceul J. Honterus Braşov, Şcoala gimnazială nr.5 Braşov, Scoala gimnaziala nr.11 Brasov,

Şcoala privată Fridolin Bucureşti, Şcoala nr.150 Bucureşti etc. Aşadar, în 2016, la activităţile educaţionale organizate în centrul de vizitare au luat parte 1640 de elevi.

Cu ocazia Zilei Europene a Parcurilor Naţionale şi Naturale s-a organizat o acţiune educaţională cu tema „Natură şi tradiţie în Parcul Naţional Piatra Craiului”. La această activitate au participat 19 elevi de la Liceul Teoretic „Mitropolit Ioan Meţianu” Zărneşti, care a constat din: prezentarea parcului, vizionarea unui filmuleţ cu privire la cum se prepară brânza de burduf în coajă de brad, concurs evaluare cunoştinţe despre parcul naţional, parcurgerea Centrului de Vizitare Zarnest şi la urmă premierea.

La invitaţia şi iniţiativa Asociaţiei Alparc din Franţa, Administraţia Parcului Naţional Piatra Craiului a organizat, în perioada 12-13 iulie, o excursie tematică pentru un grup de elevi de la Liceul Teoretic "Mitropolit Ioan Meţianu" din Zărneşti. Activitatea s-a desfăşurat în cadrul proiectului „Youth at the top", implementat de Asociaţia Alparc şi Educ'Alpes şi finanţat de Ministerul German de Mediu. Anul acesta a avut loc a doua ediţie, prima desfăşurându-se doar în ariile protejate din Alpi, în 6 ţări diferite. La ediţia de anul acesta au fost invitaţi şi ariile protejate din Carpaţi, iar printre participanţii ţării noastre s-au numărat Parcul Naţional Piatra Craiului şi Parcul Naţional Cheile Bicazului – Hăşmaş. Punctul culminant al evenimentului a constat din organizarea de excursii tematice în peste 50 de arii naturale protejate, în aceeaşi dată şi în 8 ţări diferite.

Participanţii Parcului Naţional Piatra Craiului au avut ocazia să descopere frumuseţile crestei Pietrei Craiului prin parcurgrea unor trasee turistice marcate şi prin jocuri interactive. De asemenea, le-a fost testat şi spiritul competitiv prin organizarea unui concurs de fotografie. Toţi copiii au fost premiaţi cu diplome şi materiale promoţionale. Elevii au fost încântaţi de activitate plecând cu speranţa organizării unei ediţii viitoare.

10.1. Echipament şi infrastructură de funcţionare

Pe terenul cu suprafata de 3024 mp situat adiacent drumului ce iese din Zarnesti catre Plaiul Foii, este construit Centrul de Vizitare al Parcului National Piatra Craiului ce se incadreaza in următorii parametri tehnici:

- conform Certificat de Urbanism 01 din 13.02.2003: POT = 73.75 %, CUT = 0.92
- S teren = 3024 mp
- Suprafata construita la sol = 920 mp + 159 mp (terase)
- Suprafata desfasurata = 1878 mp + 159 mp (terase)

- Suprafata utila = 1678 mp + 159 mp (terase)
- Regim de inaltime = P+E+M
- H coama = 16 m

Functiuni principale:

Centru de vizitare (spatiu public)	770 mp + 117 mp (terase)
Administratie – birouri (operational)	260 mp + 42 mp (terase)
Cazare (spatiu public)	498 mp
Gospodarie (operational)	150 mp
TOTAL	**1678 mp**

Suprafata utila parter	816 mp
Suprafata utila etaj	644 mp
Suprafata utila mansarda	218 mp
Terase	159 mp

Punctul de Informare Curmatura are următorii parametri tehnici:
- S teren = 200 mp
- Suprafata construita la sol = 71 mp + 32 mp (terasa)
- Suprafata desfasurata = 124 mp + 32 mp (terasa)
- Suprafata utila = 94 mp
- Regim de inaltime = P+M

Functiuni principale:

Punct de informare (spatiu public)	47 mp
Administratie – birouri (operational)	22 mp
Cazare (spatiu public)	25 mp
TOTAL	**94 mp**

Pe parcursul anului 2016 au fost realizate unele lucrari pentru Centrul de Vizitare Zarnesti si anume au fost montate jaluzele verticale din aluminiu și s -au realizat amenajări interioare prin montarea unor decupaje din lemn cu pădurea. Sumele necesare reprezentând contravaloarea jaluzelelor și a amenajărilor interioare printr-o sponsorizare de la Asociția Administrațiilor de Arii Naturale Protejate, în cuantum de 23.000lei.

De asemenea, s-au mai achiziționat 2 camere video cu senzori de supraveghere pentru activitățile de pază și monitorizare, 1 sistem mini PC pentru unul dintre touchscreen-uri, 1 tabletă, 1 trepied foto, 1 automat de bilete cu autotaxare, 10 determinatoare de păsări.

Pentru personalul de teren s-au ahiziționat 11 tricouri, iar pentru cele 2 persoane angajate în anul 2016 s-au achiziționat 2 perechi de bocanci și 2 cămăși.

Din punct de vedere al materialelor informative, au fost realizate 7 panouri informative pentru traseele de vizitare.

10.2. Personal conducere, coordonare, administrare

Pe parcursul anului 2016 s-au produs mici modificări ale echipei Administrației Parcului National Piatra Craiului.

Incepand cu data de 15 februarie 2016, postul suplimentar de ranger necesar pentru asigurarea corespunzatoare a activitatii Centrului de Vizitare Zarnesti, inaugurat in luna aprilie 2016, post obtinut in urma solicitarii APNPC de suplimentare a organigramei si aprobat prin Hotararea Consiliului de Administratie al RNP Romsilva nr. 11 din 2015, a fost ocupat de doamna Kurta Andrea, în urma concursului organizat de APNPC în data de 08 februarie 2016.

De asemenea, incepand cu 17 august 2016 postul de ranger ramas vacant din luna septembrie 2015 a fost ocupat de domnul Francu Dumitru, in urma concursului organizat de APNPC in data de 11 august 2016.

Contractul individual de munca cu timp partial pe durata determinata pana la 31.12.2015 al doamnei Mercea Anca, manager proiect in cadrul celor doua proiecte POS implementate de

APNPC, a fost prelungit pana la finalul lunii septembrie 2016, pentru asigurarea lucrarilor de finalizare ale celor doua proiecte.

La finalul anului 2016, comparativ cu organigrama prevazuta in Contractul de Administrare si cea existenta la 31.12.2015, structura personalului APN Piatra Craiului, a fost urmatoarea:

Denumire post	**Numar posturi, conform Contract Administrare**	**Numari posturi existente la data de 31.12.2015**	**Numari posturi existente la data de 31.12.2016**
director	1	1	1
sef paza	1	1	1
economist	1	1	1
specialist in domeniul educatiei ecologice	1	1	1
specialist in stiintele vietii	1	1	1
specialist in domeniul tehnologiei informatiei	1	1	1
agenti de teren / rangeri	6	5	7 (organigrama suplimentata cu un post de ranger prin Hotararea CA al RNP nr. 11 / 2015)
total	**12**	**11**	**13**

Lucrări curente desfasurate in cadrul compartimentului resurse umane pe parcursul anului 2016: întocmire contracte de muncă, acte adiţionale, actualizare baza date Revisal cu modificarile intervenite, intocmire, actualizare fise post ale personalului APNPC, eliberare diverse adeverințe, calcul salarii, intocmire pontaje, state plata, emitere si transmitere declaratii 112 si 205.

10.3. Documente strategice şi de planificare (stadiul de realizare a regulamentului, planului de management, a unor proiecte cu finanţare europeană/alte surse de finanţare care vizează aria naturală protejată)

Stadiu Plan Management:

Planul de Management al Parcului Național Piatra Craiului care conține și Regulamentul a fost aprobat prin proiectul de hotărâre de guvern nr. 1057 din data de 11.12.2013, având ca emitent Guvernul României. Prin Proiectul „Revizuirea Planului de Management al Parcului Naţional Piatra Craiului şi al Sitului Natura 2000 ROSCI 0194 Piatra Craiului" - cod SMIS-CNSR 43313 Planul de Management a fost revizuit incepand cu anul 2014 si terminat in anul 2015 prin finalizarea demersurilor la Agenţia pentru Protecţia Mediului Braşov şi depunerea sa pe procedura de avizare la Direcţia Biodiversitate din cadrul Ministerului Mediului, Apelor şi Pădurilor, fiind în curs de aprobare.

Instruire personal

33 instruiri cu personalul APNPC, cu privire la modul de utilizare a echipamentelor GPS și a implementării protocoalelor de monitorizare pentru activități specifice de monitorizare, și cu privire la respectarea normelor de securitate și protecție a muncii, precum şi prin aplicarea la cursuri de training.

10.4. Bugetul asigurat pentru administrarea ariei naturale protejate, pentru anul în care se face raportarea (valoarea cheltuielilor efectuate în folosul ariei, valoarea tarifelor încasate)

Acest compartiment se ocupă de organizarea, coordonarea şi efectuarea tuturor activităţilor specifice domeniului financiar-contabil, de la întocmirea documentelor primare, pâna la realizarea situatiilor financiare , bugetului de venituri şi cheltuieli anual, executiei bugetare, analize economico – financiare, etc. şi realizarea tuturor documentelor si activitatilor specifice compartimentului personal, resurse umane.

În noiembrie 2014 s-a semnat noul contract de administrare între Regia Naţională a Pădurilor Romsilva şi Administraţia Parcului Naţional Piatra Craiului, prin care R.N.P. Romsilva achită contravaloarea serviciilor de administrare conform unui buget anual aprobat, in anul 2016 inregistrandu-se urmatoarele sume pe linii bugetare:

INDICATORI	SUMA (mii lei)
CHELTUIELI TOTALE , din care :	**886,5**

A. Cheltuieli cu bunuri si servicii, din care:	206,2
- Intretinere trasee si refugii	6,2
- Activitati ecologice	0,9
- Constientizare publica si educatie ecologica	6,2
- Intretinere si operare autovehicule	48,4
- Deplasari, cursuri de pregatire , organizare consiliu stiintific	27,6
- Cheltuieli de birou (inclusiv utilitati)	116,9
B. Cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate	8,6
C. Cheltuieli cu personalul	646,1
D. Alte cheltuieli de exploatare	25,6

Veniturile realizate de către Administraţia Parcului Naţional Piatra Craiului în anul 2016, comparativ cu anul 2015, sunt după cum urmează:

Denumire venit	**Sume 2015 (mii lei)**	**Sume 2016 (mii lei)**
prestari sevicii	3,6	0,9
tarife de vizitare	62,1	71,2
tarife de avizare	3,8	7,5
tarife de filmare	1,9	26,5
alte venituri	2,3	2,6
Total venituri proprii	**73,7**	**108,7**
Venituri din servicii administrare parc	**669,7**	**766,7**

Se remarcă o crestere a veniturilor proprii realizate în 2016 față de anul anterior, mai ales a celor provenite din incasarea tarifului de vizitare a Parcului National Piatra Craiului si a celor provenite din tariful de filmare in PNPC. De asemenea, pe langa veniturile precizate anterior, datorita implicarii personalului intern in proiecte cu finantare europeana, in anul 2016 s-a realizat o economie la salarii de 12,7 mii lei.

Compartimentul financiar - contabil a fost implicat in cursul anului 2016 în lucrarile de implementare si finalizare a unor proiecte cum ar fi:

- Lucrari financiar-contabile și de raportare a proiectului aprobat la finanţare pe Axa 4 POS Mediu în luna noiembrie 2011 si demarat in martie 2012 - „Îmbunătăţirea stării de conservare a biodiversităţii Parcului Naţional Piatra Craiului prin conştientizare, informare, vizitare, monitorizare'', punerea la dispozitie a documentelor solicitate in cadrul misiunii de audit extern din partea Curtii de Conturi – Autoriatea de Audit.
- Lucrari financiar-contabile și de raportare a proiectului aprobat la finanţare pe Axa 4 POS Mediu în luna iunie 2013 si demarat in iunie 2013 - „Revizuirea Planului de Management al Parcului Naţional Piatra Craiului si Sit-ului Natura 2000 Rosci".
- Lucrari financiar-contabile in cadrul altor proiecte si parteneriate la care a participat APN Piatra Craiului.

Cheltuielile efectuate in anul 2016 pentru realizarea obiectivelor propuse in cadrul proiectelor derulate , pe linii bugetare se prezinta astfel:

INDICATORI	**SUMA (mii lei)**
CHELTUIELI TOTALE , din care :	**345,30**
A. Cheltuieli cu bunuri si servicii	59,20
B. Cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate	0,00
C. Cheltuieli cu personalul	0,00
D. Alte cheltuieli de exploatare	286,10

Cheltuielile pentru investitii ale Administratiei Parcului National Piatra Craiului in anul 2016 au fost in valoare de 12,60 mii lei, realizate dn surse proprii, din care 10,80 mii lei pentru achizitionarea unui automat de bilete necesar pentru incasarea tarifului de vizitare al Parcului National Piatra Craiului si 1,80 mii lei pentru achizitionarea de softuri.

Executia Bugetului de venituri si cheltuieli pentru anul 2016, aprobat de catre Ministerul Finantelor Publice prin Ordinul nr. 2437 / 12.10.2016, publicat in Monitorul Oficial nr. 907 din 11.11.2016, se prezinta astfel:

			INDICATORI		Aprobat	Realizat la 31.12.2016
0	1		2		4,0	5,0
I.			VENITURI TOTALE (Rd.1=Rd.2+Rd.3+Rd.4)		1041,0	888,1
	1		Venituri totale din exploatare, din care:		1040,8	888,0
			a)	subventii cf. prevederilor legale in vigoare	0,0	
			b)	transferuri, cf. prevederilor legale in vigoare	0,0	
	2		Venituri financiare		0,2	0,1
	3		Venituri extraordinare		0,0	0,0
II			CHELTUIELI TOTALE (Rd.7=Rd.8+Rd.20+Rd.21)		1030,1	886,5
	1		Cheltuieli de exploatare, din care:		1030,1	886,5
		A.	cheltuieli cu bunuri si servicii		207,6	206,2
		B.	cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate		15,0	8,6
		C.	cheltuieli cu personalul , din care:		721,3	646,1
			C0	Cheltuieli de natura salariala (Rd.13+Rd.14)	594,3	532,8
			C1	ch. cu salariile	555,1	495,1
			C2	bonusuri	39,2	37,8
			C3	alte cheltuieli cu personalul, din care:	0,0	0,0
				cheltuieli cu plati compensatorii aferente disponibilizarilor de personal	0,0	0,0
			C4	cheltuieli aferente contractului de mandat si a altor organe de conducere si control, comisii si comitete	0,0	0,0
			C5	cheltuieli cu asigurările şi protecţia socială, fondurile speciale şi alte obligaţii legale	127,0	113,3
		D.	alte cheltuieli de exploatare		86,2	25,7
	2		Cheltuieli financiare		0,0	0,0
	3		Cheltuieli extraordinare		0,0	0,0

III			REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)	10,9	1,6
IV			IMPOZIT PE PROFIT	10,9	1,6
V			PROFITUL CONTABIL RĂMAS DUPĂ DEDUCEREA IMPOZITULUI PE PROFIT, din care:	0,0	0,0
	1		Rezerve legale ***	0,0	0,0
	2		Alte rezerve reprezentând facilităţi fiscale prevăzute de lege ***	0,0	0,0
	3		Acoperirea pierderilor contabile din anii precedenţi ***	0,0	0,0
	4		Constituirea surselor proprii de finanţare pentru proiectele cofinanţate din împrumuturi externe, precum şi pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plaţii dobânzilor, comisioanelor şi altor costuri aferente acestor împrumuturi ***	0,0	0,0
	5		Alte repartizări prevăzute de lege ***	0,0	0,0
	6		Profitul contabil rămas după deducerea sumelor de la Rd. 25, 26, 27, 28, 29 ***	0,0	0,0
	7		Participarea salariaţilor la profit în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul operatorului economic în exerciţiul financiar de referinţă ***	0,0	0,0
	8		Minimim 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local în cazul regiilor autonome, ori dividende cuvenite actionarilor, în cazul societăţilor/ companiilor naţionale şi societăţilor cu capital integral sau majoritar de stat, din care: ***	0,0	0,0
		a)	- dividende cuvenite bugetului de stat		
		b)	- dividende cuvenite bugetului local		
		c)	- dividende cuvenite altor actionari		
	9		Profitul nerepartizat pe destinaţiile prevăzute la Rd.31 - Rd.32 se repartizează la alte rezerve şi constituie sursă proprie de finanţare ***	0,0	0,0
VI			VENITURI DIN FONDURI EUROPENE	450,0	345,3
VII			CHELTUIELI ELIGIBILE DIN FONDURI EUROPENE, din care	450,0	345,3
		a)	cheltuieli materiale	80,0	52,9
		b)	cheltuieli cu salariile	0,0	0,0
		c)	cheltuieli privind prestarile de servicii	0,0	1,7
		d)	cheltuieli cu reclama si publicitate	0,0	0,0

		e)	alte cheltuieli	370,0	290,7
VIII			SURSE DE FINANŢARE A INVESTIŢIILOR, din care:	26,5	25,6
	1		Alocaţii de la buget		
			alocatii bugetare aferente platii angajamentelor din anii anteriori		
IX			CHELTUIELI PENTRU INVESTIŢII	14,0	12,6
X			DATE DE FUNDAMENTARE		
	1		Nr. de personal prognozat la finele anului	13,0	13,0
	2		Nr.mediu de salariaţi	13,0	13,0
	3		Câştigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natura salariala ***	3809,6	3415,6
	4		Câştigul mediu lunar pe salariat determinat pe baza cheltuielilor cu salariile (lei/persoană) (Rd.13/Rd.49)/12*1000 ***	3558,3	3173,7
	5		Productivitatea muncii în unităţi valorice pe total personal mediu (lei/persoană) (Rd.2/Rd.49) ***	80,1	68,3
	6		Productivitatea muncii în unităţi fizice pe total personal mediu (mc masa lemnoasa / persoana) ***	0,0	0,0
	7		Cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale (Rd.7/Rd.1)x1000 ***	989,5	998,2
	8		Plăţi restante, în preţuri curente	0,0	0,0
	9		Creanţe restante, în preţuri curente	0,0	0,0

Precizam ca APN Piatra Craiului s-a incadrat in indicatorii economico – financiari inscrisi in Bugerul de venituri si cheltuieli aprobat pentru anul 2016 si, de asemenea, a respectat prevederile ordonantei 26 / 2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unităţile administrativ-teritoriale sunt acţionari unici ori majoritari sau deţin direct ori indirect o participaţie majoritară, pana la aprobarea Bugetului de venituri si cheltuieli in luna octombrie 2016.

Repartizarea cheltuielile inregistrate de APN Piatra Craiului in cursul anului 2016, pe programele si subprogramele din Planul de Management, se prezinta astfel:

Programe și sub-programe	2016
P1 Managementul biodiversității	
1.1. Inventariere și cartare	7472

1.2. Monitorizarea stării de conservare	33241
1.3. Pază, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție	302125
1.4. Managementul datelor	21768
1.5. Reintroducere specii dispărute	0,00
1.6. Reconstrucţie ecologică	0,00
Subtotal	**364606**
P2 Turism	
2.1. Infrastructura de vizitare	67804
2.2. Servicii, facilități de vizitare și promovarea turismului	11209
2.3. Managementul vizitatorilor	17662
Subtotal	**96675**
P3 Conștientizare, conservare tradiții și comunități locale	
3.1. Tradiții și comunități	161
3.2. Conștientizare și comunicare	28939
3.3. Educație ecologică	9639
Subtotal	**38739**
P4 Management și Administrare	
4.1. Echipament și infrastructură de funcționare	153108
4.2. Personal conducere, coordonare, administrare	204081
4.3. Documente strategice și de planificare	18398
4.4. Instruire personal	10937
Subtotal	**386523**

TOTAL	**886544**

10.5. Bugetul propus pentru anul 2017 (sursele de finanţare, valoare)

					INDICATORI	Nr. rd.	Propuneri 2017
0	1				2	3	4
I.					VENITURI TOTALE (Rd.1=Rd.2+Rd.3+Rd.4)	1	1.210,6
	1				Venituri totale din exploatare, din care:	2	1.210,6
			a)		subventii cf. prevederilor legale in vigoare	3	0,0
			b)		transferuri, cf. prevederilor legale in vigoare	4	0,0
	2				Venituri financiare	5	0,0
	3				Venituri extraordinare	6	0,0
II					CHELTUIELI TOTALE (Rd.7=Rd.8+Rd.20+Rd.21)	7	1.202,6
	1				Cheltuieli de exploatare, din care:	8	1.202,1
		A.			cheltuieli cu bunuri si servicii	9	299,4
		B.			cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate	10	9,0
		C.			cheltuieli cu personalul , din care:	11	823,7
			C0		Cheltuieli de natura salariala (Rd.13+Rd.14)	12	681,1
			C1		ch. cu salariile	13	623,5
			C2		bonusuri	14	57,6
			C3		alte cheltuieli cu personalul, din care:	15	0,0
					cheltuieli cu plati compensatorii aferente disponibilizarilor de personal	16	0,0
			C4		cheltuieli aferente contractului de mandat si a altor organe de conducere si control, comisii si comitete	17	0,0
			C5		cheltuieli cu asigurările şi protecţia socială, fondurile speciale şi alte obligaţii legale	18	142,6
		D.			alte cheltuieli de exploatare	19	70,0
	2				Cheltuieli financiare	20	0,5
	3				Cheltuieli extraordinare	21	0,0

III			**REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)**	22	**8,0**
IV			**IMPOZIT PE PROFIT**	23	**8,0**
V			**PROFITUL CONTABIL RĂMAS DUPĂ DEDUCEREA IMPOZITULUI PE PROFIT, din care:**	24	**0,0**
	1		**Rezerve legale**	25	**0,0**
	2		**Alte rezerve reprezentând facilităţi fiscale prevăzute de lege**	26	**0,0**
	3		**Acoperirea pierderilor contabile din anii precedenţi**	27	**0,0**
	4		**Constituirea surselor proprii de finanţare pentru proiectele cofinanţate din împrumuturi externe, precum şi pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plaţii dobânzilor, comisioanelor şi altor costuri aferente acestor împrumuturi**	28	**0,0**
	5		**Alte repartizări prevăzute de lege**	29	**0,0**
	6		**Profitul contabil rămas după deducerea sumelor de la Rd. 25, 26, 27, 28, 29**	30	**0,0**
	7		**Participarea salariaţilor la profit în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul operatorului economic în exerciţiul financiar de referinţă**	31	**0,0**
	8		**Minimim 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local în cazul regiilor autonome, ori dividende cuvenite actionarilor, în cazul societăţilor/ companiilor naţionale şi societăţilor cu capital integral sau majoritar de stat, din care:**	32	**0,0**
		a)	**- dividende cuvenite bugetului de stat**	33	**0,0**
		b)	**- dividende cuvenite bugetului local**	33.a	**0,0**
		c)	**- dividende cuvenite altor actionari**	34	**0,0**
	9		**Profitul nerepartizat pe destinaţiile prevăzute la Rd.31 - Rd.32 se repartizează la alte rezerve şi constituie sursă proprie de finanţare**	35	**0,0**
VI			**VENITURI DIN FONDURI EUROPENE**	36	**350,0**
VII			**CHELTUIELI ELIGIBILE DIN FONDURI EUROPENE, din care**	37	**350,0**
		a)	**cheltuieli materiale**	38	**5,0**
		b)	**cheltuieli cu salariile**	39	**10,0**
		c)	**cheltuieli privind prestarile de servicii**	40	**35,0**
		d)	**cheltuieli cu reclama si publicitate**	41	**0,0**
		e)	**alte cheltuieli**	42	**300,0**

VIII			**SURSE DE FINANŢARE A INVESTIŢIILOR, din care:**	43	**30,0**
	1		**Alocaţii de la buget**	44	**0,0**
			alocatii bugetare aferente platii angajamentelor din anii anteriori	45	**0,0**
IX			**CHELTUIELI PENTRU INVESTIŢII**	46	**25,0**
X			**DATE DE FUNDAMENTARE**	47	
	1		**Nr. de personal prognozat la finele anului**	48	14,0
	2		**Nr.mediu de salariaţi**	49	14,0
	3		**Câştigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natura salariala ***	50	3.645,2
	4		**Câştigul mediu lunar pe salariat determinat pe baza cheltuielilor cu salariile (lei/persoană) (Rd.13/Rd.49)/12*1000**	51	3.711,3
	5		**Productivitatea muncii în unităţi valorice pe total personal mediu (lei/persoană) (Rd.2/Rd.49)**	52	86,5
	6		**Productivitatea muncii în unităţi fizice pe total personal mediu (mc masa lemnoasa / persoana)**	53	0,0
	7		**Cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale (Rd.7/Rd.1)x1000**	54	993,4
	8		**Plăţi restante, în preţuri curente**	55	0,0
	9		**Creanţe restante, în preţuri curente**	56	0,0

Director,
Ing. Mircea Vergheleț